VIENYBĖ

Tel.: EVergreen 7-7840

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY
ESTABLISHED 1886

SENIAU[illegible]TUVIŲ LAIKRASTIS
The OLDE[illegible]UANIAN NEWSPAPER
193 Gr[illegible], Brooklyn, New York

XLIX METAI. 70 N. Published by the LITHUANIAN PRESS CORPORATION Antradienis, RUGSĖJO (SEP.) 17, 1935, Brooklyn, N. Y. Entered As Second Class Matter October 23, 1907, At the Post Office At Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3rd, 1879 KAINA 5c.

SEP 18 '35 M

New York Public Library 470 Fifth Ave.

DABAR

Kad jie nugarmėtų...
Apsivedė su medžiu
Ežero užsimanė
Dar dėl to lėkimo

JUOZAS TYSLIAVA

Ir Prancuzijos Laval, pagaliau suprato, kad jeigu Italija pradės kariauti su Etiopija, tai Europoje gali prasidėti tai, ko niekas nesitikėjo. Dabar Prancuzija, nors ir paskutinė, bet taip pat jau išėjo prieš Mussolini užmačias.

Tuo tarpu, kai didžiosios valstybės galvoja, kaip butų galima pažeboti Mussolini, tai Hitleris galanda dalgį rytuose. Nestebėtina, jeigu Anglija ir Prancuzija įspėjo Lietuvą dėl Klaipėdos seimelio rinkimų. Tas įspėjimas — draugiškas įspėjimas. Nes jeigu Afrikoje prasidėtų velniava, tai "ten, kur Nemunas banguoja," atsivertų pragaras.

Bet anksčiau, negu prasidės velniava ir atsivers pragaras, butų geriau, kad Mussolini ir Hitleris nugarmėtų skradžiai žemę.

Pasaulis butų labai nuobodus, jeigu jis neturėtų didelių ir mažų kurjozų.

Šiomis dienomis viename Indijos kaime jaunas vaikinas apsivedė su medžiu. Taip, su tikru medžiu, išsišakojusiu, žaliuojančiu ir žydinčiu. Vestuvių ceremonijos buvo atliktos pagal visas rimčiausias tos šalies tradicijas. Ceremonijoms pasibaigus, jaunikis buvo apvainikuotas to paties medžio lapų vainiku. Po tų ceremonijų, buvo dar kitos, per kurias jis susituokė su tikrąja savo sužadėtine.

Gerai, kad tai neatsitiko Amerikoje. Dar ko gero šios šalies įstatymai jaunikį butų įkaltinę daugpatyste.

Tėvynės redaktorius Vitaitis, grįžęs iš Lietuvos, pasakoja, kad viso pasaulio lietuvių kongreso metu didžiausias susidomėjimas buvęs chicagiečio dr. Račkaus muziejaus daiktų paroda. Vitaitis sako, kad tas muziejus vertas apie 60 tukstančių dolerių. Dr. Račkus tą savo muziejų sutinka padovanoti Lietuvai ta sąlyga, kad jis butų paskirtas to muziejaus direktorium. Be šitos sąlygos, kuri žinoma, jam garantuoja gerą algą, dr. Račkus stato dar vieną sąlygą. Šita sąlyga — įdomiausia.

Dr. Račkus nori, kad Kauno vyriausybė jam padovanotų vieną Lietuvos ežerą...

Sandara sako, kad "rugsėjo 15 diena yra galutina riba transatlantiniams orlaivininkams." Toliau Sandara pastebi:

"Mes čia nekaltinam leit. F. Vaitkaus; ne jis buvo sumanytojas ir ne jis buvo bosu. Visą vadovybę turėjo pasiėmę į savo rankas dvi ypatos, kurios mažai ką išmanė apie painų orlaivio motoro mechanizmą. Jų uždavinys buvo išnaudoti skridimą savo laikraščio naudai ir kuodaugiausia paleisti į visuomenę dumų."

Teisybė, Vaitkaus negalima kaltinti. Antrojo transatlantinio lėkimo kampaniją vedė Grigaitis su savo draugais. Žinoma, Grigaičio Naujienoms butų didelė moralinė ir materialinė nauda, jeigu Vaitkus dar kokiu nors stebuklu, arba, teisingiau pasakius, su lėktuvu nulėktų į Lietuvą.

DIDŽIOSIOS VALSTYBĖS IR VĖL ĮTEIKĖ LIETUVAI NOTĄ

SOVIETŲ RUSIJA PRITARIA ANGLIJAI

20 valstybių prieš Italiją; rengiasi Italiją boikotuoti, jeigu ji neklausys Tautų Sąjungos

LONDON. — Rugsėjo 12 d. Anglija, Prancuzija ir Italija įteikė Lietuvos vyriausybei raštą, kuriame raginama Lietuvą laikytis duotų signatarinėms valstybėms pažadą dėl Klaipėdos krašto valdymo. New York Times korespondentas Ferd. Kuhn jr. apie tai rašydamas, pažymi, kad didžiosioms valstybėms įgrisę vokiečių skundai prieš Lietuvą, kurių ypač dabar, prieš Klaipėdos rinkimus padaugėję, dėl to jos ir kreipėsi į Lietuvos vyriausybę, gana švelnios formos nota įspėdamos laikytis duotų pažadų ir susitarimų, priimant Klaipėdos statutą 1924 m.

Kad vokiečiai neturėtų daugiau progos kištis su savo skundais, tai Klaipėdos rinkimų žiurės mišri Anglijos, Prancuzijos ir Italijos komisija. Minėtų valstybių atstovai pareiškė, kad dabar esą daug darbo del Italijos Etiopijos konflikto, dėl to nėra laiko klausyti vokiečių skundų ir, nežiurint, ką Hitleris kalba apie Klaipėdos butį, Aglija, Prancuzija ir Italija neleis vokiečiams sukelti karo pavojaus rytų Europoj.

NAUJAS MOTERS SKRIDIMO REKORDAS

NEW YORK. — Iki šiol iš Los Angeles, Cal. į New Yorką skridimo rekordą buvo padariusi p-lė Earhart. Ji savo kelionę atliko per 19 valandų ir 5 minutes. Bet pereitą savaitę ponia Laura Ingalis tą pačią kelionę atliko per 13 val. 34 min. 5 sek. Ji nutupė Floyd Bennett Field aerodrome.

SKAIČIAI RODO DARBŲ GERĖJIMĄ

ALBANY, N. Y. — New Yorko valstybės statistikos skaičiai parodo, kad pereitų šešių mėnesių laikotarpiu per 82,000 asmenų gavo darbus. Tik New Yorko miesto 4,410 bedarbių gavo darbus, iš kurių atlyginimo šeima gali vidutiniai pragyventi. Palyginti pereitų metų tokį pat periodą, tai šiemet daugiau, negu dusyk tiek bedarbių paimta į darbą.

VOKIEČIŲ FILMOSE VILNIUS LAIKOMAS LENKŲ

BERLIN. — Į Vilnių išvyko vokiečių Ufos filmininkai filmuoti Vilniaus miestą ir apylinkes. Spauda praneša, kad tokių "kulturiškai meniškų" filmų žadama Lenkijoje pagaminti bent penketą. Atsižvelgiant į lenkų vokiečių draugiškus santykius, Vilnius bus atvaizduotas, kaip grynai lenkiškas miestas.

VILNIAUS LIETUVIAI REIKALAUJA MOKYKLŲ

VILNIUS. — Dziennik Wilenski praneša, kad lietuvių mokyklų organizacijos įteikė mokyklų vadovybei memorandumą dėl lietuviškų mokyklų Švenčionių, Vilniaus — Trakų ir Braslavos apskrityse atidarymo. Lietuvių memorandume nurodoma, kad paskutiniais metais padidėjo keturiais šimtais mokyklinio amžiaus lietuvių vaikų skaičius, o lietuvių mokyklų skaičius per tą patį laiką sumažėjo aštuoniomis. Atsižvelgdamos į tai, lietuvių organizacijos prašo leisti atidaryti daugiau lietuviškų mokyklų.

BAUDŽIA UŽ NESILAIKYMĄ NUSTATYTŲ KAINŲ

KAUNAS. — Kainų tvarkytojas už jo įsakymų nesilaikymą, nepažymėjimą kainų, suteikimą neteisingų žinių, nepagrįstą kainų kėlimą ir kt., viso yra nubaudęs jau apie 120 asmenų. Nubaustųjų tarpe yra visokių: ir fizinių, ir juridinių asmenų, ir lietuvių, ir nelietuvių ir t. t. Taip, neseniai už nustatytos benzino kainos nesilaikymą yra nubaustas Joswainių žemės ūkio kooperatyvas Šušvė, už nepažymėjimą kainų Ona Masaitienė iš Seredžiaus, Ona Ubagavičienė iš Utenos, Alfonsas Križevičius iš Panevėžio, už nepagrįstą kainų kėlimą Isaokas Kaganas iš Kauno, Laisvės Alėja 52, už nustatytos benzino kainos nesilaikymą Joselis Baranovas iš Onuškio (kainų tvarkytojo baudžiamas antrą kartą), už nepagrįstą kainų kėlimą Sanitas b-vė Kaune, už kainų nepažymėjimą, Jonas Jucius iš Šilalės valsč. ir kiti.

NUSIKALTĖLIAI SIULOSĮ, KAD JUOS STERILIZUOTŲ

SAN QUENTIN, Cal. — Per šimtą nusikaltėlių padavė valdžiai prašymą, kad juos sterilizuotų, nes jie, girdi, bijosi, kad jų vaikai neatsigimtų į tėvus — kriminalistais. Dr. L. Stanley, kalėjimo gydytojas, sako, kad kurie buvo pasidavę sterilizacijai daug ką laimėjo sveikatingumo atžvilgiu.

NUBAUDĖ KOMUNISTĘ

KAUNAS. — Vilijampolės 16 metų amžiaus gyventoja Chaja Aškenazytė, su viena žydaite, kuri nuo policijos pasislėpė, balandžio 23 d. Vilijampolėje iškabino vėliavą su komunistiškais šukiais. Už tai kariuomenės teismas šiomis dienomis Aškenazytę nubaudė išsiuntimu į nepilnamečių nusikaltėlių auklėjimo įstaigą iki ji išaugs ir subręs.

GAUSUS NAFTOS ŠULINYS RUSIJOJE

MASKVA. — Šiomis dienomis Gurievo srityje surastas ir baigtas gręžti naujas naftos šulinys, kuris per parą duoda net 220 tonų lengvojo žibalo.

LIETUVA PASIRENGUSI GINTI KLAIPĖDĄ

PALANGA. — Rugsėjo 15 d. Lietuvos Prezidentas A. Smetona, kuris dabar dar Palangoje, spaudos atstovams pareiškė, kad Hitlerio kalboje, pasakytoje nacių partijos kongrese, rugsėjo 15 d. Nurenberge, aiškiai matyti rengimasis pulti Klaipėdą. Vokiečiai suburzdę artinantis Klaipėdos rinkimams, kurie bus rugsėjo 29 d. Lietuva žada kreiptis į signatarines valstybes, prašydama įspėti Vokietiją, kad ji nesikištų į Klaipėdos tvarkymosi reikalus. Klaipėdos rinkimuose balsuotojai nevaržomi. Vyriausybė tik prižiuri, kad rinkimai tvarkingai butų vykdomi. Prezidentas Smetona sako, kad Lietuva, kiek galėdama, vengia bet kokių kivirčų su Vokietija irkitoms valstybėms. Bei jei Klaipėdą puls vokiečiai ir jų didžiosios valstybės nesudraus, tai Lietuva pasirengus visomis savo jėgomis Klaipėdą ginti. Jei su Vokietija nepadaryta nepuolimo sutartis, tai tik dėl to, kad Vokietija jos nenori. Lietuva yra maža šalis ir ji nė nemano kiršinti kitų valstybių; pakankamai yra darbo tvarkant savo šalies ukio reikalus.

Toliau prez. Smetona pareiškė, kad ir su Lenkija Lietuva nori palaikyti gerus santykius, nors Vilnių lenkai tebeturi pagrobę. Žinoma, Lietuva santykiaudama su Lenkija, Vilniaus reikalu nusistatymo nekeis.

Apie tą prezidento A. Smetonos pasikalbėjimą pranešė amerikonų dienraščiai, kurie gavo žinias telegrafu per Reuterio agenturą ir tiesiog iš Kauno telegrafo laiškais.

VOKIETIJOS ŽYDAI VERKDAMI APLEIDŽIA PASAULINĮ SUVAŽIAVIMĄ

LONDON. — Pasauliniame lenkų žydų federacijos suvažiavime, Vokietijos žydų delegacija verkdama apleido suvažiavimą. Ten priimta suvažiavimo šitokia rezoliucija: "Nacių Vokietija yra pasiryžusi ne tik išnaikinti žydus Vokietijoje, bet yra pradėjusi kampaniją ir prieš visą žydų tautą. Nacių veikimas priešstarauja žmonijos ir civilizacijos principams. Taigi šis suvažiavimas reikalauja pilno boikoto vokiečių prekėms ir nutraukimo visų biznio ryšių su barbariška Vokietija, kuri kovoja su visu, kas liberališka ir civilizuota."

Jungtinės Valstybės skelbs muitų karą Vokietijai

WASHINGTON.—Valstybės departamento sekret. p. Hull pranešė Vokietijai, kad Jungtinės Valstybės nuo spalių 15 d. atšauks virš šimtui vokiškų prekių muito koncesijas. Prezidentas Rooseveltas pereitą birželio mėn. įspėjo Vokietiją, Italiją ir Daniją, kad jei jos nesiliaus išskirti Amerikos prekes, tai Amerika atšauks liberališkas muito sutartis. Vokietija dabartinių muito sutarčių nepildanti. Tai jeigu greitu laiku tokio nusistatymo nepakeis, Amerika užkraus didelius mokesčius.

DALIS DEMOKRATŲ STIPRIAI IŠEINA PRIEŠ ROOSEVELTĄ

WASHINGTON. — Vadinami konstitucijos šalininkai stipriai išėjo prieš Rooseveltą ir organizuojasi neprileisti Rooseveltą kitų metų rinkimuose statyti kandidaturą. Priešaky stovi J. H. Kirby, turtuolis, kuris 1928 metais davė $100,000 demokratų kampanijai ir rėmė Rooseveltą. Dabar jis sako, kad Rooseveltas eina prieš Jungtinių Valstybių konstituciją. Jau 17 valstyb. Kirby demokratus suorganizavo. Kirby žada važiuoti per visus didesniuosius miestus ir sakys kalbas, nukreiptas prieš dabartinį prezidentą Rooseveltą.

VOKIEČIAI SKLEIDŽIA PRASIMANYMUS

BERLIN. — Vokietijos laikraščiuose ir radio skelbiama, esą, pasaulinė paštų sąjunga Berne Klaipėdos krašto vietovardžius paskutiniame tarptautiniame telegrafų įstaigų sąraše įdėjusi dviem kalboms — lietuvių ir vokiečių. Tikrenybėj, tame sąraše, Klaipėdos krašto, kaip ir visos Lietuvos vietovardžiai, pavadinti vien tik valstybine kalba. Vokiečių paštas savo laiku buvo kreipęsis į pasaulinę paštų sąjungą, prašydamas Klaipėdos krašto vietovardžius pavadinti ir vokiškai, bet Lietuvos paštui užprotestavus prieš neleistiną Vokietijos kišimąsį į Lietuvos reikalus, tas pasiulymas buvo atmestas.

Kaip ir iš šio atsitikimo matyti, vokiečių spauda ir radio skleidžia apie Lietuvą visiškai prasimanytas žinias.

AŠARINĖS BOMBOS GALINGESNĖS UŽ KULKAS

TALLINN (Elta). — Rugpjučio 17 d. Tartu įvyko susišaudymas tarp vieną moterį nužudžiusio bandito ir jį gaudžiusių 20 policininkų. Banditas užsibarikadavo kambaryje ir policininkai negalėjo jo iš ten jokiu budu iškraustyti. Policininkai pasikėlė į gretimų namų aukščiausią aukštą ir mėgino iš ten šaudyti per langus, taikant į langus to kambario, kuriame buvo užsibarikadavęs banditas, bet šaudymas nieko nepadėjo. Tada policininkai numetė į bandito kambarį dvi ašarines bombas. Netrukus po to banditas pasidavė.

71 metų amž. senatorius vedė 26 metų amž. moterį

WASHINGTON. — Seniausias Washingtone senatorius William McAdoo, 71 metų amžiaus, šiomis dienomis susituokė su 26 metų amžiaus slauge, Doris Cross iš San Diego, Cal. Visi McAdoo draugai nustebo, sužinoję, kad jis jau du metai, kai su ta jauna slauge romansuoja ir dabar jau apsivedė.

NAUJAS LATVIJOS PASIUNTINYS AMERIKAI

RYGA. — Nauju Latvijos pasiuntiniu Jungtinėms Amerikos Valstybėms skiriamas dr. Alfred Bihlmans. Iki šiol jis buvo Latvijos ministeriu Maskvoje.

KARO PAVOJUS TEBĖRA; PRANCUZIJA PALAIKO ANGLIJOS PUSĘ

ĮGRISĘ VOKIEČIŲ SKUNDAI

Anglijos, Prancuzijos ir Italijos komisija žiurės Klaipėdos seimelio rinkimų

LONDON. — Anglijos užsienio reikalų ministerio p. Hoare paraginimas Prancuzijai laikytis drauge su Anglija prieš Italiją nenuėjo niekais. Tautų Sąjungos posėdyje mažesniųjų valstybių atstovai pradėjo kalbėti už Angliją, pareikšdami, kad visi Tautų Sąjungos nariai turėtų pasmerkti Italiją už puolimą Etiopijos. Jei Italija nesiskaitytų, tai tada visoms valstybėms reikėtų paskelbti Italijai boikotą. Sako, Italija puola Etiopiją vien tik grobimo tikslais. Kad Italija sakosi einanti Etiopiją "kulturinti," tai čia tuoj galima jai atsakyti, kad jei ten reikalinga koki kulturinimo darbai, tai tuomi turėtų rupintis ne Italija, bet Tautų Sąjunga.

Prancuzijos ministeris pirmininkas Laval savo kalboje pareiškė, kad Prancuzija eis su Tautų Sąjungos narių didžiuma ir Anglijos nusistatymas link Italijos yra teisėtas. Betgi Laval pareiškė, kad susitarti galima ir neatmetus Italiją. Tokia Lavalio kalba labai karštai priimta ir Anglijos ir kitų, ypač mažesnių valstybių atstovų.

MASKVA. — Sovietų Sąjungai labai patiko Anglijos atstovo Hoare Genevoje pasakyta kalba, kurioje buvo raginama visos kitos valstybės eiti išvien, kad butų galima sulaikyti Italiją, pasirengusią pulti Etiopiją. Laikraštis Pravda su pasigėrėjimu rašo, kad Anglija dabar eina geru keliu, nes griežtai pasisakiusi prieš karą. Ne tik pati Anglija tai daro, bet dar kviečia ir kitas valstybes paskelbti karui karą. Sovietai mano, kad kitos valstybės tikrai paseks Angliją.

Maxim Litvinoff Genevoje kalbėdamas apie Rusijos Vokietijos nedraugingumus primetė Lenkijai, kad ji pasirašydama su Vokietija nepuolimo sutartį didina karo pavojų šiaur-rytinėj Europoj. Litvinovas sako, kad visoms valstybėms reikia daryti nepuolimo sutartis, bet Lenkija, darydama sutartį su Vokietija, turėjo gerai žinoti, kad toji sutartis tik ant popieriaus, praktikoje tokia sutartis visai bereikšmė. Lenkų delegacija dėl to ant Litvinovo užpyko. Bet Litvinovas tęsė kalbą ir priminė, kad "ne visos nepuolimo sutartys žada taiką, nes susitarusios dvi valstybės nepulti viena kitos, sudaro pavojų trečiajai valstybei."

Anglijai pritaria jau Tautų Sąjungai priklausančios 20 valstybių: Prancuzija, S. Rusija, Švedija, Norvegija, Danija, Suomija, Belgija, Pietų Afrika, Jugoslavija, Rumunija, Čekoslovakija, Graikija, Turkija, Bulgarija, Latvija, Estija, Lietuva, Portugalija, Chinija ir Kanada.

POLICIJA METO AŠARINES BOMBAS Į DARBININKUS

MINNEAPOLIS, Min. — Rugsėjo 13 d. masės darbininkų ir bedarbių susirinko prieš miesto valdybos namus protestuoti, kad policija rugsėjo 11 d. blaškydama streikuojančius Flour City geležies dirbtuvės darbininkus, užmušė du darbininkus ir apie 30 sužeidė. O bedarbiai reikalavo, kad miestas padidintų jiems pašalpas. Policija, norėdama juos išsklaidyti, pradėjo mėtyt ašarines bombas ir vienam darbininkui apdegino kojas. Darbininkai ir bedarbiai tokiu policijos elgesiu labai suerzinti ir, išeinant iš posėdžio miesto majorui Latmir, policijos virš. Forestal ir kitiems, minia puolė ir gerokai apkulė.

Pastatyta daugiau policijos ir kviesta valstybės kariuomenė tvarkai palaikyti. Darbdaviai nenori su streikininkais tartis, nes jiems užtenką darbininkų, norinčių dirbti. Bet gubernatorius F. Oslon pareiškė, kad kompanija turi tartis su streikininkais ir kad daugiau susirėmimų nebutų, kitaip jis žada dirbtuvę uždaryti.

PLAKA NUSIKALTĖLIUS

WILMINGTON, Del. — Čia priimta pagautus nusikaltėlius plakti. Rugsėjo 14 dieną vėl nuplakta du prasikaltėliai. Juodveidis Forwood gavo dešimts smugių dėl to, kad jis apvogė aklą žmogų. Be to dar nuteistas 18 mėnesių kalėjimo. Kitas juodukas, John Brown gavo 20 smugių ir taip pat 18 mėnesių kalėjimo už įsilaužimą į namus vogimo tikslu. Sako, kad plakimas kriminalistų duodąs gerų vaisių. Nusikaltimai žymiai sumažėję, nes kriminalistai plakimo labiau bijo, negu mirties.

MOTERIS JAU SEPTINTAS MĖNUO KAI MIEGA

KANSAS CITY. — Čia susirgo moteris G. Chandler miegamaja liga ir jau septintas mėnuo, kai miega. Retais protarpiais ją gydytojai pribudina ir ji prataria kelis žodžius, pažįsta savo vyrą ir vaikus, bet greitai vėl užmiega. Nieks negali atspėti, kada jai ta liga praeis.

BULVIŲ IR PUPELIŲ DERLIUS BLOGAS

KAUNAS. — Vos tik spėjusias peržydėti, bulvių virkščias šiemet užpuolė kažin koks amaras; vietomis virkščios visai nurudo, lyg prieš bulvekasį, nors po krumais bulvės dar visai nedidelės.

Be to, kad šiemet beveik visur bulvės yra skystos ir negardžios.

Taip pat daugelyje vietų dar neužaugusios nudžiuvo daržų pupelės. Todėl jų derlius šiemet numatomas visai menkas.

O pernai kaip bulvės, taip ir šabelbonai buvo išlikę jokių amarų nepaliesti.

MONTREALO DIENOS

MARIJA AUKŠTAITĖ

Paklydo tarp kryžių

Išskleisk, mano siela, sparnus, nuskrisk, po blizgančiais juodais marmurais... Nuskrisk, praskleisk, grabų milijardinius skaičius. Atvošk užpelėjusius antvožus, pažvelk... Pažvelk į tylius sugniužusius, gendančius kunus... Į susikryžiavusius, pabirusius, balstančius kaulus... Į saujų saujeles dulkių...

Paklaidžiok tarp jų. Tarp tų, kurie nusivilko žemės rubą! Atsikelk vartus į amžius. Nieks tau jų kitas neatkels ir nekvies už paslapčių slenksčio...

Praskleisk sunkią užgrabinę užuolaidą, įeik kaip paklydus keleivė į tylinčių krutinių šventovę, paklausyk, mano siela, ką kalba užgrabiniai kaulų altoriai...

Prislink prie jų, kaip žemės skriaudžiama našlaitė, ištiesk į juos savo abejonių tinklą... Tu buk viešnia, atstovė nuo pilkos, gyvos žemės! Gal tau pasiseks atskristi žemės vainikais užklotas vargšų dulkes, ir brangiuos metaliniuos grabuos paslėptus pelenus? Tu aplenk metalą — pasaulio padarą, ir jų antvožais užslėptas dulkes. Tu garbingai nubučiuok nuskriaustų brolių sukepusias kraujo trąšas... Kur nėra prabangos... Pasaulis musų joje paskendęs. Ir argi už žemės vainikų, už sopulių ir ašarų ir ten nėra lygybės!?

Mano atstove, tu išklausk. Išklausk, iš metalinių grabų ir iš žemėj pabirusių kaulų, kas yra už gyvenimo sutemų?... Paviešėk, mano siela, balanėlėms sužymėtam kapų kvartale, aš paklaidžiosiu tarp kryžių... Kryžių ir marmuro paminklų miške... Juk aš kunas, kaip ir kiti. Mane čia vedžioja kuniškas smalsumas. Žmonija skęsta smalsume... Čia gėlynai, vainikai, užrašai, o ten... Kuklios žolelės...

Siela mano, tu paliudėk, prie aukštų žolių... Jos tau kalbės... Jos tau išlinguos nebaigtus siekius...

Mirusiųjų mieste

Iš arti dviejų milijonų gyvųjų pabėgau. Milijoninis Montrealas triukšmingas. Pilnas sensacijų, vaidų, meilės, neapykantos, keršto ir išnaudojimo.

Čia kas kita. Svečiuose pas mirusius man gera. Taip čia jauku... Tylus mirusiųjų miestas tylus. Nebereikalo šį miestą žmones vadina "amžino poilsio vieta." Kada sėdžiu ant piko akmens įrėmus akis į bloknotėlį, aplinkui šlama medžiai, linguoja gėlės, sučirškia viens kitas paukštelis. Plaštakės, margais sparnais mosuodamos, skraido tarp kryžių. Skruzdėlės riebios, tamsios spalvos, rėplioja kapais. Net, štai, viena į mano bloknotą užkilydo ir, lyg cenzorius, keliskart mažoms kojelėms perbėgo parašytus žodžius ir smuko į naujai iškastą duobę.

Kada pakeliu akis, miškas kryžių... Marmuriniai paminklai blizga saulėj, kapų kapai... čia milijonų milijonai kaulelių... Montrealo kapai gražus ir turtingi. Turtingi paminklais, mauzolėjais, gražiai įrengtais rusiais. Jie tęsiasi aukštai ir ilgu Montrealo istoriniu kalnu, kuris stukso vidury miesto, apsuptas žaliumynais, puikiais medžiais ir vienu už visus aukščiausiu istoriniu kryžiumi, kuris turi šimtą pėdų aukščio. Jis vakarais apšviestas elektra, lyg iš debesų stebuklas neužmiršti mirusiųjų.

Kapų kalnas aukštas. Septynių šimtų penkiasdešimts pėdų. Apsuptas išsiraičiusiu gyvųjų miestu. Šimtais baltų dangoraižių. Iš kapų kalno žiurint, gyvųjų miestas lyg pasakoj nuskendęs žemai ukuose.

Mirusiųjų miestas aukštai. Jis su visais kryžiais ir paminklais stiebiasi arčiau plačiosios žvaigždžių erdvės... Kapai išdalinti į rušis, kaip ir musų gyvenimas. Skurdžių kvartalas žolelėms ir numirėliais turtingas. Žolės išaugę virš keturių pėdų aukščio. Ir oras čia... Varge, oi varge... Lietuvių parapija nuosavų kapų neturi. Turtingiausia kapų dalis, kur ilsisi Molsonų giminė.

Molsonų mauzoliejus puikus. Aplinkui yra trejos durys su herbais. Už štanguotų grotų juodais kryžiais paremtos durys į amžiną rumą. Rumas visai panašus į pilį, su aukštu bokštu ir kertuoto muro siena. Ant jo stogo keturi architektoriškai išlenkti kapai. Aplinkui amžiną rumą apjuosę geležinės rankų kumštys, lyg moderniški sargai. Bet matyti, čia esama ir gyvo sargo.

Už amžino rumo stovi krumokšliais apaugęs, šakomis ir kelmais paramstytas urvas. Urvas lyg žvėrelio. Šalia urvo matyti darbo įrankiai, kastuvas, grėblys ir šakės. Ir dar spyna užkabinta ant sukaltos iš lentų keistos "dėžės." Žemiau šio amžinojo rumo visą šią kapų apylinkę supa mažesnieji mauzoliejai kitų turtingųjų šeimų. Mano net bloknotas iškrito iš rankų. Slinkau nuo kalno, kaip primuštas šunytis — pajutau ir mirusiųjų mieste skriaudą... Ten tik žolės... Balanos su numirėliais prie viena kitos... Čia bokštai, kryžiai, paminklai ir dar geležinės kumštys!

Lavonų "čyščius"

Paklaidžiojus tarp mauzoliejų, nusileidau nuo kalno, vos išsiraizgydama iš keistų "lazdynų." Čia radau iškastus didelius griovius ir, jų grumstais perbridus, siekiau namo, kuris stovi vienuose gėlynuose. Mano žvilgsnis užkliuvo žaliumynais išraizgytuose vijokliuose virš aukštų durų parašas: "Crematorium established in 1901 given by Mr. J. MacDonald."

Kažin kodėl tą dieną žmonės gausingai lankė šį namą. Ir aš pasiryžau atlankyti "žemišką čyščių." Tarpdury sutikau "čyščiaus" vedėją. Žemo ugio senyvą žmogutį. Su kiek nubalusiais skruostais. Pailgame veide kiek lenkta nosis, o akys, tos akys, kaip tikro "čyščiaus" atstovo. Iš po ilgų tankių juodų antakių keistas, gęstantis, apmiręs žvilgsnis pilkų akių. Jos lėtai apsisuka, kiek užsimerkia ir vėl perkuniška ugnimi atgyja. Jos mane nulydėjo stiklinio rumo taku, kur įvairiausios gėlės klėstėjo. Palmių lapai, kaip didžiausi parašiutai, užskleidę tako viršų. Jų kraštai, kurie nusikorę žemyn, nušiupėję nuo grabų, kuriuos nuglosto įnešant į didelę šviesią salę.

Salės vidury stovi nedidelis katafalkas, kur laikinai padedamas grabas. Salė gana erdvi, panaši į maldos namą. Langai prie vienas kito. Jų keli atdari vėdina orą. Oras čia vos pakenčiamas, taip ir jauti suspirgėjusio lavono kvapą. Iš tos pačios salės matyti dvejos iškilmingo vaizdo durys. Jos juodos. Kiek šiurpios. Jų vienas atidarau ir patenku į kitą kambarį, kur pagauna mane šilta oro srovė, kiek tvankesnė už salės. Prieš akis sustoja du milžinai — metaliniai krosniai. Jie dar beveik karšti. Dviejų lavonų pelenai vos dar tik juos apleidę.

Virš milžinų krosnių durų mechaniški pritaisyti ratai, kur reikalingoj valandoj jie sukasi ir pakelia sunkią geležinę krosnio pečdangtę ir pro juodas iškilmingas salės duris įeidžiama kunas su grabu. Nuo grabo nuimama tik nedegamieji metaliniai papuošalai. Pro mažą langelytį pasimato trykštantys tikri aliejai, ugnis iš visų pusių apsupa savo auką... Liepsnų traškėjimas nejaukus... Susikaupimo valanda skurdi...

Apie dvidešimts minučių užesys. Vėliau mažėja ir po dviejų valandų iš žmogaus — lieka pelenai.. Iš suaugusio žmogaus lieka pelenų dvi kvortos. Pelenai supilama į tam tikrai paruoštą metalinį indą, užplombuojama, užrašoma vardas, pavardė, amžius, gimimo ir mirimo metai ir vieta ir tuo baigiasi visa "čyščiaus" ceremonija. Dėl viso įdomumo pasikviečiau dar prie pusiau karštų krosnių "čyščiaus" vedėją, kuris man smulkiai išrodė "skaistyklos" mechanizmą. Tvankus, nemalonus oras stumte stumė į matomus gėlynus. Lydima "čyščiaus" vedėjo, užklausiau:

— Kiek per mėnesį tenka sudeginti lavonų?

Jis visai nesivaržydamas kalba:

— Vidutiniškai imant, kas mėnuo sudeginu 40, o kartais ir daugiau. Daugiausia susidegina protestonai, mažiausia katalikai. Katalikai deginami tik išimtinai. Bažnyčia draudžia. Degintis dabar labai moderniška ir švaru. Daugiausia sudeginu turtuolių. Už tą patarnavimą imama tik penkiolika dolerių, už kudikius septynis su puse.

— Ar jums nesisapnuoja? — aš juokauju.

— Jau 34 metai šiuo darbu užsiimu. Tik pagalvokit, kiek aš sudeginau žmonių! Nė viena dvasia man nepasirodė ir neprisisapnavo. Aš jų nebijau. Aš vidury naktų ateinu į šį namą. Nueinu į rusį, kur stovi daug indų su žmonių pelenais, aš nulenkiu prieš juos galvą, pasigėriu savo darbu. Aš turiu du pagelbininkus. Kartais vos apsidirbam. Daugiausia kunus atveža iš vakaro. Ryte susirenka savieji. Kas nori — meldžiasi, kas nori — verkia. Kartais turim sudeginti ir tokių, kurių niekas neverkia. Ar jie pasauly buvo ar ne, jų niekas neklausia. Tai "singeliai."

Grįždama iš salės, vėl tais pačiais gėlių takais galvoju:

"Savo gyvenimo vakare aš čia nebusiu..."

BAISI AUDRA ŠIAURĖS LIETUVOJE

Rugpjučio 15 d. dalį Šiaurinės Lietuvos ištiko smarki audra. Ji praužė po pietų, apie 15 valandą. Ėjo su perkunija ir dideliais ledais. Ledai krito visur dideli. Labiausia nuo jų nukentėjo Žagarės ir Skaistgirio valsčių dalis.

Audra kilo netikėtai. Prieš audrą ir taip buvęs ramus ora dar labiau aprimo, tarsi sustingo.

Kaip pasakoja ukininkai, besiartinančią audrą nujautę kai kurie gyvuliai, rodydami neramumą.

Dangus greit pradėjęs niauktis storais, sunkiais, pilkšrais debesimis. Iš pradžių pasigirdęs tolimas, galingas ošimas, kuris tolydžio nepaprastu greitumu smarkėjęs. Visiems, kas gyvas, nujautimas kvietė slėptis. Ir per kokią vieną, kitą akimirką sutemo, pasigirdo nepaprastai smarkus perkunų dundenimas, o aptemusiame danguje pasipylė visomis linkmėmis akį veriančios skaidrumu žaibų juostos, kurios, visaip raizgėsi.

Audra buvo vietomis tiek smarki, kad lenkė medžius, o baisiai didelės, gero vyro kumšties didumo, ledų skeveldros, gausiai byrėdamos visa daužė, mušė ir visa su žeme maišė. Vaitodami byrėjo daužomi langų stiklai, lužo medžiai, stogai ir kita, neatlaikydami tokio gausaus ir smarkaus ledų skeveldrų lietaus.

Audra trukė trumpai, bet vaizdą ji paliko šiurpų. Ten, kur jos eita, mažesnieji medžiai buvo matyti išlaužyti, didesnieji numuštomis šakomis ir apdraskyta žieve. Iš tos pusės, iš kurios ledai krito, namuose išmušta langų stiklai, sužalota stogai ir apdraskyta sienos. Kai kur laukai buvo baisus pažiurėti. Ten kur augo sodrus dobilų atolas, buvo ištisas purvas, o kur baigė nokti kviečiai — padrikę šiaudagaliai.

Tuoj po audros buvo matyti šen ir ten begulį ledų užmušti laukiniai paukščiai: gandrai, varnos, ir kt. Ledai užmušė daug kiškių ir sužeidė didesniuosius naminius gyvulius, kurie buvo lauke per audrą.

Audra labiau palietė Žagarės valsčius: Rukuižių, Bandorių, Žučių, Petraičių, Gražaičių ir Danielių kaimus, taip jau ir Skaistgirio valsčiaus: Daujočių, Strazdelių, Bangovonių, Ramoškių ir Kamsių kaimus. Ypač labai nukentėjo Daujočių ir Rukuižių kaimai. Šitoje vietoje visa, kas lauke buvo, visi pasėliai ir kita beveik visiškai sunaikinta.

Audros sunaikintas vietas apžiurėjo Šiaulių apskrities viršininkas Kalendra ir apskr. valdybos narys Petrauskas. Nuostolius patirti apskr. viršininkas paskyrė komisiją, kuri dabar ir dirba.

Kaip dabar aiškėja, audra kilo Šiaurės Lietuvoje, iš kur ji ir nuužė į Latviją, besiplėsdama ir dar smarkėdama Latvijoje ji pridarė baisiai daug nuostolių. Ten ji palietė 8 valsčių plotą.

Amerikonai apie Bačiuno vasarvietę

Sodus, Mich. — Vienas žymiausias amerikonų dienraštis Chicago Tribune, rašydamas apie vasarotojus, pažymi, kad p. Bačiuno Tabor Farm vasarvietėje vieši daug Chicagos žmonių ir jie dar nenori grįšti į miestą, nes, girdi, čia taip puiku leisti indėnų vasarą (Lietuvoje sako "bobų vasara"), kad butų nuodėmė ir apleisti.

Mums, lietuviams labai malonu, kad Amerikos laikraščiai apie musų tautiečio vietą taip gražiai atsiliepia. Svečias.

IEŠKOMI

Šie asmenys, gyvenantys Amerikoje, yra ieškomi:

Gajauskas, Antanas. Išvyko į Ameriką 1914 m. Gyvenęs 3580 Roosevelt St., Detroit, Michigan.

Milerių, Juozo, Vinco ir Alekso. Kilę iš Tauragės apskrities. Kurį laiką gyveno Chicagoje.

Zeleckienė, Mileraitė Jieva. Kilus iš Tauragės apskr. Gyveno Chicagoje.

Aukščiau išvardyti asmenys yra prašomi atsiliepti ir kiekvienas kas ką nors apie juos žinotų yra prašomas suteikti žinių. Bent kokia žinia bus brangiai įvertinta.

Lietuvos Konsulatas,
100 E. Bellevue Place,
Chicago, Illinois.

AR DAR YRA GYVYBĖS NUKIRSTOJ ŽMOGAUS GALVOJ?

Daug buvo daryta bandymų patyrimui, ar nukirsta žmogaus galva dar turi gyvybės ir, jei dar turi, ar ilgai ta gyvybė galima palaikyti?

Pirmas oficialus bandymas buvo 1836 metais. Tais metais giliotina buvo nukirsta galva garsiam Paryžiaus banditui Lacenaire. Kai šiam banditui buvo pranešta mirties bausmė, pasmerktasis pasisiulė tų laikų garsiam daktarui Lelut, kad jo nukirstą galvą egzaminuotų, ar atskirta nuo kuno galva rodo gyvybės žymių? Jei joje liktų gyvybės žymių, prašė užspausti vieną akį. Laike bausmės vykdymo, banditas parodė nepaprastą energiją ir drąsumą. Banditas drąsiai priėjo prie giliotinos, padėjo galvą ir laukė krintant aštraus giliotinos peilio, o tuo pačiu metu daktaras Lelut laikė už plaukų bandito galvą ir stebėjo kas darosi, kai galva atskiriama nuo kuno. Pastebėta, kad nukirtus galvą, dar jaučiama gyvybė ir muskulų judėjimas, bet labai greit pranyksta.

1851 metais buvo daromi ypatingi bandymai su šunų nukirstomis galvomis, į arterijas buvo įleidžiamas gyvas kraujas ir galva pradeda judėti. Vėliau toki pat bandymai buvo daromi ir su žmonėmis, kurie davė panašius rezultatus.

1880 metais daktaras Dassay gavo leidimą daryti eksperimentus su tų laikų žmogžudžio Menesclou galva, kuris buvo pasmaugęs ir vėliau supjaustęs į keturis gabalus dešimties metų mergaitę. Su nukirsta šio žmogžudžio galva, daktaras Dassay darė įvairius bandymus. Nupjauta žmogžudžio galvą pridėjo prie šunies kuno, kuriam taip pat buvo tuo pačiu momentu nukirsta galva ir, štai, nukirstoji žmogžudžio galva pradėjo reikšti gyvybės ženklus: lūpos ir skruostai paraudonavo, atsivėrė akys ir pradėjo judėti. Bet tai buvo labai trumpai. Panašių bandymų buvo daroma ir daugiau ir tik pradžioj šio šimtmečio panašus bandymai buvo uždrausti.

Paskutiniais laikais daromi įvairus šios rušies bandymai tik su šunimis. Rusų mokslininkams pasisekė visai gyvybę grąžinti nukirstai šunies galvai net 8 minutėms, bet vėliau gyvybė vėl išnyko.

IŠ KUR ATVYKO PIRMASIS AMERIKONAS?

Kai pirmutiniai europiečiai pasiekė Ameriką, jie čia rado raudonodžių žmonių. Tai buvo vadinami "indijonai." Tokiu vardu Kolumbus juos pakrikštijo dėl to, kad manė atvykęs į Indiją. O iš tikrųjų šitie žmonės nebuvo joki indijonai, o ši šalis nebuvo Indija.

Tai kasgi tie raudonodžiai buvo? Kada ir kokiu budu jie šioje pasaulio dalyje atsirado?

Šitų klausimų mokslas dar nėra išaiškinęs, bet šių dienų archeologai laikosi tos nuomonės, kad pirmutinis žmogus atėjo į Ameriką iš Azijos. Jis galėjo atvykti per Beringo sąsiaurį, arba per Aleutų salas.

Yra ir tokių, kurie prileidžia pirmutinį žmogų galėjus ateiti iš Rytų, butent per tą pasakišką Atlančio žemyną, kuris kitąsyk jungęs Pietų Ameriką su Afrika, bet vėliau nuskendęs ir tą vietą užliejęs ištisas Atlanto vandenynas. Bet ši teorija yra remiama tik graikų mitais ir neturi jokių mokslinių davinių. Rimti mokslininkai netiki, kad toks kraštas, kaip Atlantis, yra kada nors buvęs.

Bet visi mokslininkai sutinka, kad pirmutinis žmogus yra atvykęs į Ameriką iš kitur — jis nėra čia išsivystęs. Taip manoma daugiausia dėl to, kad iki šiol dar nepasisekė surasti Amerikoje senesnių žmogaus pėdsakų, kaip 25,000 metų. Niekas dar nėra suradęs čia suakmenėjusių žmogaus kaulų, panašių kaip buvo iškasti Vokietijoje apie Neandertalį ir Heidelbergą arba Javos saloje. Taigi, nors visi sutinka, kad Amerikos "indijonai" yra atkeliavę čia iš kitur, bet iš kur ir kaip seniai jie čia atvyko, tai klausimas dar neaiškus.

NUSIŽUDĖ IŠŠOKDAMA PRO LANGĄ

Mrs. F. Hill, gyv. Fifth St., Brooklyne, pereito trečiadienio rytą šoko pro langą iš devinto aukšto ir vietoje užsimušė. Kai policija įėjo į jos butą, tai rado jos 10 metų amžiaus sunelį miegant ir jis apie tai nieko nežinojo. Moteris, pirm nusižudysiant, parašė laiškelį, kad jai nusibodę gyventi ir prašo jos sunelį prižiurėti.

Vienybė — vienintelis lietuvių laikraštis, kuris ateinančiais metais minės savo auksinį jubiliejų.

MAISTINGIAUSIA IR SVEIKIAUSIA

LIETUVIŠKA DUONA

taipgi pyragai, pyragaičiai, tortai, kėksai ir įvairios rušies gardumynai gaminami, parduodami musų pačių krautuvėje ir pristatomi į namus visose vietose

PUIKIAI ĮRENGTA MECHANIŠKA KEPYKLA

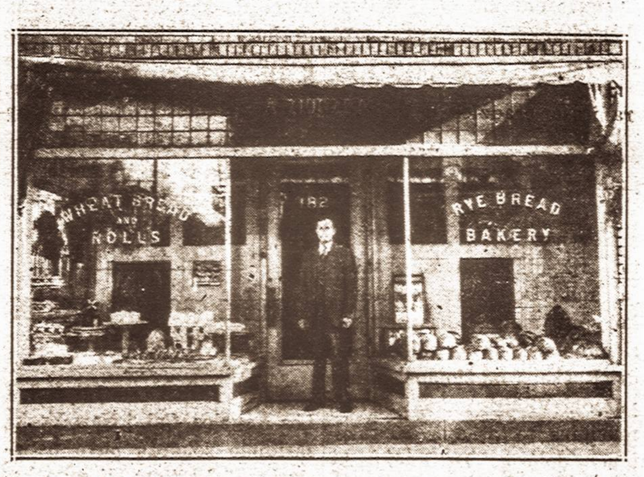

ANDRIUS ZIUGZDA

182-186 VAN BUREN STREET, NEWARK, N. J.

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Laisniuotas Graborius

Užtikrinu, kad mano patarnaviams bus atatikamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliudimo valandoje, prašau kreiptis prie manęs.

1439 SOUTH 2nd STREET
Philadelphia, Pa.

Pennsylvania ir New Jersey Valstijose

Telefonai: Dewey 5136
Keystone — Main 9669

VIENYBE TRAVEL BUREAU

Parduoda laivakortes, surašo ir paliudija dokumentus, aprupina visus kelionės reikalus.

VIENYBE TRAVEL BUREAU

Siunčia pinigus į:
Lietuvą
Lenkiją
Sovietų Rusiją
ir visas šalis pasaulyje.

VIENYBE TRAVEL BUREAU

193 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Telefonas: Evergreen 7-7840

A. ŠAPOKA

KURIA KALBA BUVO KALBAMA IR RAŠOMA SENOVĖS LIETUVOJE?

Tęsinys

Ir dabar didžiosios Lietuvos kunigaikštystės oficialinė valstybinė kalba tebėra ta pati senoji kanceliarinė gudų kalba, bet kad visas aukštenysis visuomeninis sluoksnis buvo jau sulenkėjęs ir tiek šnekai, tiek raštui naudojosi lenkų kalba, tai ir valstybinėse įstaigose palengva pradėta vartoti vis daugiau ir daugiau lenkų kalbą. Jei paimsim teismų knygas, tai iš karto ten matome viską rašyta gudų kalba. Vėliau pasitaiko lenkiškai rašytų sutarčių, laiškų ar kitokių raštų, kurie taip lenkiškai ir įrašomi į bylos protokolą. Juo toliau, juo tokių lenkiškų raštų užtinkame vis daugiau ir daugiau. Ilgainiui matome, kad visi dokumentai ir net teismų sprendimai rašomi tik lenkiški. Senąja kanceliarine gudų kalba dabar rašomos tik dokumentus tvirtinančios formulės. Anais laikais, kad koks nors dokumentas turėtų galios, turėjo buti įrašomas į teismo knygas. Įrašymas į teismų knygas tada reiškė maždaug tą patį, kaip dabar notaro tvirtinimas. Įrašant į knygas visados pradžioje pagal nustatytą formulę budavo pažymima, kada, kas šį įrašomą dokumentą teismui patiekė ir kas į knygą įrašė. Toliau budavo įrašomas pats dokumentas, o pabaigoj tas pats į knygas dokumentus įrašąs teismo valdininkas vėl nustatyta šabloniška forma patvirtindavo nuorašo tikrumą. Taigi vėliau randame jau ištisus dokumentus rašytus lenkiškai, o gudiškos tėra įrašų pradžios ir pabaigos formulės. Tai nenuostabu, nes gudų kalbos labai jau retas kuris mokėjo. Žinoma, buvo keista, kad kalbos teisme sakomos lenkiškai, o sprendimai rašomi gudiškai. 1697 m. buvo priimtas garsusis teisių sulyginimo įstatymus (coaequatio iurium), kuriuo Lietuvai suartinti su Lenkija padaromas dar vienas žingsnis. Lig tol kai kurie Lietuvos ministeriai turėjo skirtingas, platesnes teises, negu toki pat lenkų ministeriai. Šiuo įstatymu jiems paliekamos tik tokios teisės, kurias turėjo lenkų ministeriai. Vyriausias Lietuvos tribunolas turėjo lig tol siauresnes teises, negu tolygus lenkų teismas, nes kai kurie jo sprendimai privalėjo didžiojo kunigaikščio tvirtinimo. Kalbamuoju įstatymu Lietuvos tribunolo teisės sulyginamos su Lenkijos tribunolo teisėmis. Be to, nuo dabar visi teismų aktai bei sprendimai turi buti rašomi nebe gudiškai, o lenkiškai, nes tąja gudų kalba esą negalima reikšti aukštesnės kulturos sąvokų. Tuo budu 1697 m. senoji kanceliarinė Lietuvos kalba savo dienas baigė, ir įsigalėjo lenkiškoji, kurios galia Lietuvoje pergyveno ir valstybės žlugimą.

Baigiant tenka dar pabrėžti, kad tuo pat metu, kai lenkų kalba Lietuvoje viešpatavo kaip valstybinė kalba, pačių lietuvių kalba, kuria kalbėjo visa liaudis ir smulkesnieji bajorai, merdėjo. Iki pat XIX amžiaus pradžios lietuviškų raštų pasirodo labai maža. Mokyklos daugiausia buvo lenkiškos. Iki XVIII amž. pabaigos mokyklomis rupinosi tik dvasininkai, ypač jėzuitų ordinas. Kai 1773 m. jėzuitų ordinas popiežiaus sprendimu buvo panaikintas (vėliaus ordinas buvo vėl atgaivintas. Tebegyvuoja jis ir dabar), tai bent 3-4 krašto mokyklų liko be globos ir be mokytojų. Tada pasiryžo mokyklomis bei švietimu rupintis pati valstybė. Tam reikalui buvo sudaryta vadinamoji edukacijos komisija, kuri dabar atitiktų švietimo ministeriją. Ji paruošė mokyklų planą. Lietuvoje turėjo buti viena aukštoji mokykla (Vilniaus akademija), pavietų, arba apskričių, mokyklos (nelyginant Lietuvos gimnazijos) ir, pagaliau, parapijų pradžios mokyklos. Nei akademijoj, nei apskričių mokyklose lietuviškai nebuvo mokoma. Jos buvo grynai lotyniškai lenkiškos. Pradžios mokyklos turėjo paruošti mokinius apskričių mokykloms, taigi lietuvių kalba čia nebuvo reikalinga. Bet vis dėlto, kad ir ne visur, pradžios mokyklose lietuviškai buvo mokoma. Pav., yra žinomas 1789 m. Žemaičių vyskupo Stp. Giedraičio aplinkraštis klebonams, kur be kita ko nustatoma, kad parapijų mokyklose butų mokoma lenkiškai ir lietuviškai: tie, kurie baigę pradžios mokyklą daugiau nebesimokys, turi buti mokomi lietuviškai, o tie, kurie eis į aukštesnes apskričių mokyklas, turi buti mokomi lenkiškai. Taigi liaudžiai, jos reikalams, paliekama lietuvių kalba, o tiems, kurię šviesis, kurie eis į žmones, bus reikalinga tik lenkų kalba. Šitas lenkiškų mokyklų tinklas, jau patekus Lietuvai į rusų valdžią, galutinai ir sulenkino net smulkiuosius Lietuvos bajorus, kurie nepriklausomybės galą buvo pergyvenę dar nebudami nesulenkėję.

GALAS

AR IŠ RAŠTO GALIMA PAŽINTI ŽMOGAUS BUDĄ

Grafologija domisi gana didelis žmonių skaičius. Apie ją yra susidariusi ir nemaža literatura. Enciklopedijose jai skiriami dideli straipsniai su rašysenų pavyzdžiais ir jų aiškinimais. Ir vis dėlto dar galima statyti klausimas, ar grafologija mokslas, ar ne?

Paprastai grafologijos sąvoka suprantami du dalykai: pirma, praktiškasis rašysenos žymėjimo budas ir, antra, mokslas apie rašysenos charakterinių savybių žymėjimą ir jo aiškinimas charakteriui nustatyti. Pirmasis atžvilgis yra praktiškasis, antrasis gi — moksliškasis, todėl ir grafologų tarpe yra praktikai ir mokslininkai, kurie stengiasi rasti ryšį tarp rašysenos ir charakterio. Grafologų praktikų tarpe yra dvi svarbiausios linkmės: vieni, prie grafologijos prieina labiau iš jausminės, intuityvinės pusės, antri gi — labiau metodiškai, iš protavimo atžvilgio. Intuityvusis grafologas, nagrinėdams rašyseną tariasi, kad joje "kažkas slepiasi." Tai maža ko su protu bendra turinti intuicija. Tokiam grafologui be intuicijos reikia turėti gera aiškinimo iškalba, meniškasis pastabumas iš rašysenos atskirų smulkmenų išvesti vieningas charakterio savybes ir nupiešti atskiro charakterio vaizdą. Čia reikia tam tikro gabumo, ko vienas sausas protavimas ir logika dar negali sudaryti. Dėl to dažnai moterys ta prasme yra geresni grafologai už vyrus. Linkusios labiau į intuicinę pusę, logikos šalininkus grafologijoje jos vadina schematikais. Bet intuityvusis rašysenos spėjimo budas turi dvi silpnas puses: pirma, grynai jausmo ir nujautimo pagalba gauti spėjimai nėra galimi pajungti protiniam pažinimui, musų išminties patikrinimui, dėl to, spėtojui padarius klaidą, nėra jokio galimumo ją atitaisyti; antra, šitas "menas" negali buti perduotas kitiems žmonėms, nes jo negalima nei mokyti nei išmokti.

Metodiškasis rašysenos spėjimo budas šių trukumų neturi. Metodistas rašyseną išskaido atskiromis žymėmis ir iš jų griežtai logiškai spėja charakterio ypatybes. Metodiškasis rašysenos spėjimo budas pirmautų prieš intuityvųjį, jei musų pažinimas metodikos srityje butų be spragų. Bet, kaip mes visi žinome, to nėra. Grafologija turi darbo su rašysena ir charakteriu. Norėdamas tiksliai nustatyti jų tarpusavio santykį, grafologas turėtų tuos abudu dalykus gerai žinoti. Rašysenos sudėtį mes šiandien labai gerai pažįstame, bet to jokiu budu negalime pasakyti apie žmogaus charakterį. Mums truksta moksliškos charakterologijos, metodiško atskirų jo savybių sugrupavimo, mes čia vaduojamės daugiau fantazijos paveikslais, hipotezėmis ir sistemomis, kurios kartais gana toli yra nuo tikrovės. Čia reikia rasti budą charakteriui empiriškai pažinti smulkiose jo dalyse. To budo nėra rasta. Čia ir yra moksliškai charakterio pažinimo metodikai sudaryti kliutis, kuri pareina ne nuo grafologijos, bet nuo charakterio, kaip jos padedamosios mokslo šakos, pažinimo neprieinamumo.

Dėl viso čia pasakyto tenka daryti išvada, kad grafologija šiandien dar nėra tikrasis mokslas, nes jam truksta metodikos pilnumo. Tas metodikos nepilnumas neleidžia sudaryti tikro charakterio pavidalo. Grafologas yra priverstas šauktis intuicijos pagalbos, kad jąja užkaišiotų metodikos trukumo spragas. Tai geras rašysenos spėjėjas niekados nėra geras metodistas, o geras metodistas nėra geras rašysenos spėjėjas. Kita pusė vertus, grafologija siekia pasidaryti mokslu. O tai jai pasiseks tiek, kiek pažengs į priekį grafologijos padedamosios mokslo šakos, charakterologijos, pažinimas. Geriausi grafologai padedamosios mokslo šakos, charakterologijos, pažinimas. Geriausi grafologai bus tie, kuriems tikriausiai pasiseks susieti intuiciją su metodika. Negana to, jie turi buti menininkai, sugebą iš atskirų charakterio savybių sukurti jo pilną vaizdą. Dėl to geras rašysenos spėjėjas turi buti savos rušies menininkas. Taigi geras grafologas turi turėti šias savybes: arba intuicijos gabumą su iškalbingumu, arba metodinį aiškumą su formos pajautimu, visa tai sujungta su intuicija ir su meninio vaizdavimo gabumu. Bet ir tos grafologo savybės dėl aukščiau nurodytų priežasčių nepadaro dar jo darbo grynai moksliško. Dėl to šiandieną į klausimą, ar grafologija yra mokslas, nesvyruojant galima atsakyti neigiamai.

Kb.

Čekoslovakijos ir Portugalijos firmos nori pirkti linų

KAUNAS. — Stambi čekoslovakijos importinė firma nori Lietuvoje pirkti didesnį kiekį linų kompensacijos pagrindais. Taip pat teiraujasi linų pirkti Portugalijos firmos.

DRAMA JURŲ DUGNE

Visą Australiją sujaudino žmogžudystė, kuri įvyko dviejų narų tarpe dėl pavyduliavimo. Šios dramos pradžia įvyko uosto miestuky Kernervone, kur užvažiuoja ryklius gaudę laivai, kad savo komandoms leistų truputį atsikvėpti ir pasilinksminti.

Ryklių laivo Hermine narai Timas Bekeris ir Bobas Mortonas abudu įsimylėjo gražiausią uosto merginą Lulu. Jiedu tešokę tik su Lulu ir kiekvienas iš judviejų svajoję, kaip greičiau užsidirbti pinigų, įsigyti savo laivuką, kad butų galima vesti Lulu. Paskutinįjį sykį jų laivas juroje išbuvęs 32 dienas. Juo artėjęs laivo į uostą plaukimo laikas, juo daugiau abu jaunuoliai svajoję apie Lulu. Laivo žmonės dažnai girdėję Timą ir Bobą kalbanti apie Kernervonoj laukiamus džiaugsmus ir apie... Lulu.

Dvi dienas prieš plaukimą, laivo kapitonas įsakęs Bobui Mortonui nusileisti į juros dugną ir pažiurėti, ar ten nėra kartais kokio nors paskendusio laivo. Kai Bobas jau naro rubais apsirengęs išlipęs iš laivo, kad leistųsi į 70 metrų gelmes, Timas Bekeris jam sušukęs: "Ir vis dėlto aš šoksiu su Lulu." Žinant abiejų jaunuolių santykius dėl Lulu ir tą pavojų, kuris gresia pasineriančiam į 70 metrų gilumą, daug kam Timo juokas atrodęs nevietoje. Kai Bobas nusileido į dugną, prie laido, kuriuo jis pranešinėjo žinias iš juros dugno, pasilikęs Timas. Ką jiedu abudu kalbėję, to nė vienas nepastebėjo ir negirdėjo, nes jiedu abudu buvo laikomi draugais.

Bobas juros dugne pasilikęs ilgiau, negu įprasta ir po to jis beveik be sąmonės ištrauktas į juros paviršių. Ištrauktasis maža kalbėjęs ir buvęs labai liudnas. Jis pasakęs, kad juros dugne jį mėginę užpulti du rykliai. Tai pasakęs, jis vėl nutilęs. Bet laivui atplaukus į uostą ir sustojant, Bobas čiupęs akmenį, nužudęs Timą ir pats nuvykęs į policiją, kur nuoširdžiai prisipažinęs apie savo baisų pergyvenimą juros dugne. Jis papasakojo:

"Kai nusileidau į juros dugną ir įsitikinau, kad laivo paskendusio nėra, apie tai pranešiau į viršų. Staiga pastebėjau artinantis du juodus šešėlius. Pasirodė, kad mane supa du rykliai. Žinojau, kad kovoti su dviem rykliais tokioje gilumoje, tai mirtis, todėl paprašiau per mikrofoną greit mane ištraukti į lauką. Bet viršuje pasigirdo pasityčiojantys juokai. Prie laidų buvo Timas ir jis tarė: "Čia aš esu vienas. Kiti nuėjo pietauti. Kaip tau sekasi? Katras pirmas šoksiva su Lulu?" Į mano šaukimą, kad rykliai vis artėja, Timas ciniškai atsakė: "Ak, tau gresia rykliai? Nieko tokio. Jiems tu patinki. Aš tave ištrauksiu į viršų tik su viena sąlyga: palik man Lulu. Su ja beveik susižadėjau. Prisiek man savo motinos gyvybe, kad palieki Lulu man ir be to, dar atiduosi man savo taupomosios kasos knygutę.

Ilgai kovojau su savimi, bet matydamas artėjant ryklius ir drauge mirtį — prisiekiau. Tada Timas mane ištraukė iš juros dugno." Kiti laivo žmonės mano, kad Bobas kalbąs tiesą. Pats Bobas sako, kad Timui duotą žodį jis išlaikysiąs ir apie Lulu nė nebegalvosiąs. Bet už begėdiškumą reikalauti jį prisiekti motinos gyvybe, jis privertęs Timą sumokėti gyvybe.

LAIMINGOJI ŠALIS

Toli, labai toli, už Australijos, Didžiajame vandenyne yra anglų dominija — Naujoji Zelandija. Tai turbut vienintelė pasauly šalis, kur socialinis apdraudimas yra pastatytas taip aukštai. Jei šeima turi tik 4 svarus pajamų per mėnesį, tai už kiekvieną trečią vaiką gauna iš iždo po 5 šilingus per savaitę. Našlė su vienu vaiku gauna 1 svarą savaitei ir po pusę svaro už kiekvieną vaiką daugiau. Visos moterys beturtės, sulaukusios 60 metų amžiaus ir vyrai 65 metus amžiaus gauna po 1 svarą savaitei ir nemokamą gydymą ligoninėse. Kiekvienam bedarbiui valstybė arba duoda darbo, ar pašalpą, kuri sudaro apie pusę jo uždarbio. Dėl to čia skurdo ir vargo beveik visai nėra. Žinoma, toks visų aprupinimas reikalauja gana aukštų mokesčių valstybei. Tik Amerikoje imama aukštesni mokesčiai. Bet gyventojai perdaug nesiskundžia mokesčiais ir visi gyvena gana gerai.

Gaila tik, kad pakliuti į šitą laimingą šalį labai sunku. Zelandiečiai nieko nenori įsileisti, nors tas kraštas dar menkai teapgyventas. Viename kvadratiniame kilometre Naujojoje Zelandijoje gyvena vos 14 žmonių.

LIETUVOS DAINA RENGIASI SAVO DIDŽIAJAM KONCERTUI

LAIMĖJĘS PIRMĄ PRIZĄ MIŠRŲ CHORŲ KONTESTE NEW YORKO DIDŽIULĖJE DAINŲ SALĖJE, POLO GROUNDS STADIONE, LIEPOS 20 D., 1935.

PIRMOJE EILĖJE, tarp taurių ir medalių sėdi iš kairės plė Lelija Butkiutė, ir Marijona Tamas. Antroje eilėje sėdi iš kairės į dešinę: Elena Sabaliauskaitė, Jonas Mažeika, Julė Jackiutė, Albertas Tamkus, Ella Ramoškaitė-Binger, Antanas Aimutis ir Aldona Liutkiutė. Višuje stovi: Stasys Račauskas, Kazys Kontrimas, Adelė Pankevičiutė, Juozas Antanavičius, Violeta Tamkiutė, LIETUVOS DAINOS-ANSAMBLIO muzikos vedėja, Vincas Paulauskas, Ona Radavičiutė, Kazys Hoffmanas, ir Stasys Kažemėkas.

LIETUVOS DAINOS-ANSAMBLIO DIDŽIULIS KONCERTAS ĮVYKSTA RUGSĖJO (SEPT.) 29 D., sekmadienį, 4:30 valandą vakare, Lobor Lyceum, 949 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. Programoj dalyvauja: Solistas Artistas Antanas Banys, Šokikės "Liraitės", Baliuje gros J. Aviženio Radio Orkestras.

LIETUVOS DAINOS-ANSAMBLIO RADIO PROGRAMA PENKTADIENIAIS 7 val. vakare, iš stoties WLWL, 1100 klc.

JUNIPER 5-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

VIENYBĖ

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

Established February 10th, 1886

Published Tuesdays and Fridays — *Leidžiama antradieniais ir penktadieniais*

JUOZAS TYSLIAVA, Editor

SUBSCRIPTION RATES: PRENUMERATA METAMS:

In Brooklyn — $3.50 — Brooklyne
In United States — $3.00 — Jungtinėse Valstybėse
Canada — $4.00 — Kanadoje
Other Countries — $4.00 — Lietuvoje ir kitur

Advertising Rates on Application — *Skelbimai pagal susitarimą*

LITHUANIAN PRESS CORPORATION

B. J. SCHEGAUS, President — P. BUKŠNAITIS, Secretary

123 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

TEL.: EVERGREEN 7-7840

KAS BUS TOLIAU?

Po keturių ir pusės nekantraus laukimo mėnesių, Lituanicos II ir leitenanto Felikso Vaitkaus rėmėjai ir draugai pradeda nerimauti. Ypač žmonės pasijuto labai suklaidinti ankstybesniais ALTASS vadų pareiškimais. Girdi, leitenantas Vaitkus lėksiąs taip aukštai, kad jo lėktuvo negalėsiančios pasiekti jokios audros, tuo tarpu Naujienos vis dar skelbia, kad tik audros Atlantiko okeane neleidžia Lituanicai skristi. Ta pati visuomenė pasijuto dar labiau suklaidinta, kai delegatai į viso pasaulio lietuvių kongresą, tiek nuvažiuodami, tiek grįždami, nematę jokių audrų okeane. Nestebėtina, kad dabar jau ne tik pavieniai žmonės, bet ir organizacijos, aukavusios antrajam transatlantiniam lėkimui, pradeda netekti kantrybės.

Štai, ką vienas Lituanicos II rėmėjas, kreipdamasis į visuomenę, rašo:

"Jau laikas visiems Lituanikos II rėmėjams prabilti ir sustabdyti p. p. Grigaičio ir visos ALTASS valdybos neteisingus skelbimus. Mes visi Lituanikos II rėmėjai turim greit sukrusti, jeigu norim, kad liktų lietuviams Lituanika II, kurios vertė išneša 40 tukstančių dolerių. O jeigu dar patylėsim, tai tuoj važinės musų Lituanika II koki vokiški ar airiški gaivalai. Štai jau gandai eina, kad jau F. Vaitkaus uošvis, kuris taisė Lituaniką II nori konfiskuoti, kad neužmokėjo už darbą, kurį dirbo prie Lituanikos II. Žinoma tas tuoj ir įvyks, jei ne už taisymą, tai už aerodromą pasiliks konfiskuotas, nes jau visi suaukoti pinigai išsibaigia, išlaidos yra didelės, reikia mokėti lakunui, sargams ir už aerodromą, o jau vargiai kas atsiras aukoti daugiau šiems ponas nes jau jų skridimu visi netiki, kurį jie skelbia.

Mes visi Amerikos lietuviai, kurie esam prisidėję prie šio Lituanikos II fondo, turim siųsti savo įgaliojimus ir prašymus Lietuvos atstovybei, kad Lietuvos atstovybė paimtų tą musų Lituaniką II ir pasiųstų laivu Lietuvos Aero Klubui, o Lietuvos Aero Klubas, kad ateinantį pavasarį atsiųstų Lituaniką II be sustojimo, Kaunas — New Yorkas. Tai butų tikras lietuvių tautos pakėlimas ir butų pirmas į Ameriką tokio skridimo. Todėl, jeigu norim nepalikti mainažodžių rankose, šią 'Baltą Gulbę,' tai visi aukotojai subruskim, nes laikas, kad paskui nebutų pervėlu."

Kitas antrojo skridimo rėmėjas, nuolatinis musų bendradarbis, Z. Jankauskas iš Philadelphios taip rašo:

"Faktas rodo, kad oro buta pastovaus užtenkamai. Keleiviai laivu plaukdami turėjo mažiausiai 120 ik 200 val. gero oro iki pasiekė Europą; Klaipėdą pasiekti daugiau neėmė, kaip 250 val. Tuo tarpu lak. F. Vaitkus negalėjo surasti 30 val. savo skridimui. Koks čia gali buti pasiteisinimas, kad jam patogaus oro nebuvo? Oro šią vasarą buta blogo, bet buta ir GERO. **Pasiteisinimo tam nėra ir negalės buti. Drąsos, vyriškos drąsos, stoka! O jei yra kitokių kliučių ar priežasčių, tai lak. F. Vaitkus turi tuojau pasisakyti. Darbuotojų, rėmėjų ir, aplamai, visuomenės, taip daug aukavusios antrajam skridimui, kantrybė jau pasibaigė.**

ALTASS centro valdyba turi tuoj atšaukti lak. F. Vaitkų ir Lituanicą II paimti į savo žinią ir globą. Neįvykus skridimui šiais metais, atidėti jį 1936 metais neturės svarbos, juo labiau negaus visuomenės pritarimo ir paramos. ALTASS neturi laukti, kol ant Lituanicos II uždės kas nors 'atačmantą'... Tada iš pamatų susijudins dangus ir žemė! **Skridimui neįvykus, geriausia išeitis — Lituanicą II paaukoti Lietuvos Aero Klubui, kuris pinigiškai daug padėjęs. Lituanica II Lietuvai labai bus reikalinga, atėjus valandai...** Šį pasiulymą, nėra abejonės, visi priims ir su juo sutiks. O visuomenė bus patenkinta. ALTASS centro valdyba turi pradėti. Bet jei lak. F. Vaitkus iškirstų 'šposą' šiemet, tai aš nusiimsiu prieš jį kepurę, žemai nusilenksiu ir atsiprašysiu."

Tik iš šių dviejų laiškų, nekalbant apie kitus, kurių mes gaunam kasdien, galima spręsti, kaip plačioje visuomenėje bręsta nepasitenkinimas Lituanicos II neišlėkimu. Ir reikia atsiminti, kad tai ne antrojo skridimo priešų, bet geriausių draugų nepasitenkinimas. Negeriau jaučiasi žmonės ir Lietuvoje. Grįžę iš Lietuvos žmonės pasakoja. Ten Vaitkus buvęs taip išgarsintas, kad per visą vasarą žmonės, tiek miestuose, tiek kaimuose, nieko daugiau ir nekalbėjo, kaip tik apie Lituanicos II atlėkimą. Ir ne tik Lietuvoje. Varšuvos, Berlyno ir Maskvos radio ir laikraščiai dar gegužės mėnesį skelbė, kad leitenantas Vaitkus atlekia Dariaus ir Girėno keliais. Lietuvos žmonės, laukdami atlekiant Vaitkaus, sudėjo jam aukų, miestų valdybos jo vardu nutarė pavadinti gatves, o Lietuvos ministerių kabinetas antrojo skridimo ruošai baigti paskubomis išsiuntė ALTASS valdybai net 1,000 dolerių...

Šių visų faktų akivaizdoje, turime tik tiek pasakyti. Liudna ir dar kartą liudna. Liudna, kad taip atsitiko. Nežiurint to, jeigu, kaip Jankauskas sako, rašant šiuos žodžius, Vaitkus "iškirstų šposą," tai apsidžiaugtume ne tik mes, bet ir viso pasaulio lietuviai. Jeigu leit. F. Vaitkus išlėktų ir laimingai nulėktų į Lietuvą dabar, kai jau dvelkia rudens oras, tai jo žygis dar butų didesnis.

MUŠIS, KURIS TURĖJO DIDELĖS ĮTAKOS LIETUVOS ISTORIJOS EIGAI

Šis mušis įvyko 1435 m. rugsėjo 1 d. ties Pabaisku, netoli Ukmergės. Vadinas, šiemet rugsėjo 1 d. suėjo lygiai 500 metų. Tai buvo labai didelis mušis, kuris turėjo didelės įtakos Lietuvos istorijos eigai.

Po Vytauto Didžiojo mirties liko du kandidatai į Lietuvos kunigaikščio sostą: Vytauto brolis Zigmantas ir Jogailos Švitrigaila. Jogaila numanydamas, kad Zigmanto politika bus tokia pat kaip Vytauto, t. y. norės užsidėti Lietuvos karaliaus vainiką ir kovos dėl Lietuvos savarankiškumo, lenkų didikų pritariamas Lietuvos kunigaikščiu pripažino Švitrigailą.

Jogaila Švitrigailą laikė savo vietininku Lietuvoj, bet Švitrigaila visai kitaip galvojo. Jis buvo didelis Lenkijos ir jos unijų priešininkas. Lenkai, supratę Švitrigailos siekimus, su savo kariuomene įsiveržė į Lietuvą ir paėmė kelis Podolijos miestus. Podolija tada priklausė Lietuvai. Todėl Švitrigaila suėmė Vilniuje Jogailą ir tik tada jį paleido, kai lenkai pažadėjo atitraukti kariuomenę iš Podolijos. Bet lenkai savo pažado nesilaikė, ir Švitrigailai teko kovoti. Jis buvo priverstas jėga vyti lenkus iš užimtų miestų. Ši kova Švitrigailai stropiai rengėsi mušiui, o jį laimėjęs manė užbaigti tai, ko Vytautas nesuspėjo. Apie tai Švitrigaila pranešė Romos imperatoriui Zigmantui. Lenkai tai sužinoję, nusprendė Švitrigailą pašalinti iš Lietuvos sosto. 1432 m. lenkai atsiuntė į Lietuvą pasiuntinį Zarembą, kuris pakurstė Lietuvos didikus nuversti Švitrigailą. Lietuvos didikai pyko ant Švitrigailos, kad jis prie savo dvaro laikė rusus valdininkus, o lietuvius atstumė. Tais pat metais rugpjučio 31 d. Švitrigaila netikėtai buvo užpultas Ašmenoj. Jis, vos ištrukęs, pabėgo į Polocką, bet nuo Lietuvos valdymo jis nė nemanė atsisakyti. Lietuvos kunigaikščio sostan buvo pasodintas Zigmantas. Švitrigaila, rusų palaikomas, užėmė beveik visą Lietuvos Rusiją. Zigmantas buvo pasiryžęs tas žemes atimti iš Švitrigailos, o Švitrigaila tuo tarpu galvojo apie valdžios atėmimą iš Zigmanto. Surinkęs didžiulę kariuomenę, apie 30,000, kurią sudarė rusai ir Livonijos ordinas, Švitrigaila žygiavo pro Ukmergę Vilniaus link. Zigmantas surinko taip pat apie 30,000 kariuomenės. Jam į pagalbą atėjo ir lenkų pulkai. Ši kariuomenė ėjo priešais Švitrigailos kariuomenę ir 1435 m. rugpjučio 30 d. sustojo Žirnajų ežero rytinėj pusėj; vakarinėj stovėjo Švitrigailos kariuomenė. Švitrigaila iš karto manė pulti savo priešą ir sunaikinti, bet paskiau nutarė persikelti į patogesnę vietą prie Ukmergės. Taigi, po 2 dienų rugsėjo 1 d. anksti rytą išsiuntė gurguolę ir dalį kariuomenės Ukmergės link. Tai pastebėjo Zigmantas, puolė pasilikusią kariuomenės dalį ir visiškai sunaikino. Taip pat sunaikino ir kitą Švitrigailos kariuomenės dalį, kuri grįžo saviesiems padėti. Švitrigaila vėl ištrukęs pabėgo į Polocką. Šioje kovoje žuvo Livonijos ordino magistras. Lenkai šioje kovoje kovojo už Lietuvos Lenkijos uniją, o Švitrigaila — už Vytauto Lietuvos savarankiškumą. **V. Ramanauskas.**

Italija kariaus su Etiopija ketveris metus?

Agnlų slaptosios tarnybos žiniomis, Italija skaitantis su ketverių metų karo galimumu. Tiek laiko užteks visiškam Abisinijos užkariavimui. Anglų karo specialistai yra tos nuomonės, kad toks apskaičiavimas yra tikras, jei tik nebus kurių nenumatytų kliučių. Nors Abisinijos klimatinės ir geografiškos sąlygos italams labai trukdys, bet turi buti taip pat priimta į dėmesį milžiniška techniška persvara, kurią turi italų mechanizuota kariuomenė. Manoma, kad italų puolimas prasidės spalių mėn. viduryje, t. y. po dvej- trijų savaičių, pasibaigus lietaus periodui. Italai pradės puolimą iš karto iš abiejų savo kolonijų — Eritrejos ir Somalijos ir, norėdami išsklaidyti nemalonius atsiminimus apie nuostolius prie Adujos, kur kovoje su abisiniečiais praėjusio amžiaus pabaigoje žuvo visa italų armija, italai pirmiausia nukreips savo ofenzyvą prieš šį miestą. Prieiti prie šio miesto kliudo 800 metrų gilumo slėnis, per kurį galės praeiti tik nutiesus tiltus ir kelius. Šie darbai turės buti atliekami po abisiniečių žvalgų postų ugnimi.

Puldami iš Somalijos pusės italai sutiks dar didesnių sunkumų. Klimatas čia daug blogesnis, negu šiaurėje, geria mo vandens beveik nėra. Dykumos apaugusios dygliuotais krumais, per kurias mechanizuotos kariuomenės dalys galės slinkti į priekį labai pamažu. Visa tai priimant į dėmesį, spėjama, kad italai čia bandys nutiesti geležinkelį. Geležinkelio nutiesimas užtruktų dvejus metus, bet tuo atveju pergalė beveik patikrinta.

Italijai teks kariauti nesveikose srityse, kur įsigalėjusi šiltinė ir maliarija.

Šie baisus abisiniečių sąjunginiukai, pasak anglų, padarys savo įtaką italų kareiviams dar prieš pradedant kariauti.

Prieš dvejus metus įvykusios anglų ekspedicijos į Abisiniją dalyvė Rosita Forbes pasakoja savo įspudžius iš to keisto krašto. Nors moterys mėgsta plepėti, bet abisinietėms tai uždrausta. Meluojančios abisinietės sunkiai baudžiamos. Forbes dalyvavo viename teismo posėdyje, kuriame dvi moterys liudijo vieno užmušėjo naudai. Posėdis truko nuo ryto iki vakaro. Vakare mulu atskubėjo tikrasis užmušėjas. Pasirodė, kad moterys melavo. Tuojau abi liudininkės buvo sukaustytos ir jų plaukai nukirpti iki odos. Be to, galvoje buvo įkirsta dėmė. Po to jos, susirinkusiems džiugaujant, buvo išvytos į mišką.

KAIP AUGA DIONNE PENKTUKĖS?

Tos penkios viso pasaulio mylimos mergytės, Dionne penktukės, Yvonne, Annette, Cecil, Emilie ir Marie, šiuo metu stengiasi sulaužyti savo naujus žaislus, kurie buvo joms padovanoti jų gimtadienį.

Jos yra normalios, gražios mergytės, protiniai ir fiziniai stiprios ir turi daugiau progos gyventi ir išsivystyti, negu paprastai gimę kudikiai.

Jų triumfu pergyventas laikas įrodo, kad mergytės gimusios su kliutimis gali gyventi ir stiprėti. Iš daugybės tokių gimimų — tik 32 atsitikimai žinomi medicinos istorijoje — ir dar nebuvo nė vieno atsitikimo, kad visi kudikiai butų gyvenę ilgiau, kaip kelias valandas. Be to, Dionne penktukės gimusios prieš laiką, dėl to jas ypač sunku auginti. Jų sąlygos tuojau po gimimo buvo primityviškos ir kupinos pavojaus.

Dr. Allan Dafoe, rupestingas ir malonus kaimo gydytojas, atnešęs Dionne penktukes į šį pasaulį, neturėjo nė mažiausios vilties, kad jos gyvens.

Per pirmutines keturias dienas mergyčių auklė galėdavusi miegoti tik keturias valandas. Per visą kitą laiką ji šildydavo, prižiurėdavo ir valgydindavo ką tik gimusias mergytes. Pirmutinis valgis budavo pieno, vandens, kukuruzų sirupo ir romo kombinacija. Pirma laiko gimusioms, joms reikėjo naturalaus maisto — motinos pieno. Žindančios savo kudikius motinos, gyvenančios aplink, davė pieno, kiek tik jos galėjo. Net iš Toronto buvo gabenamas moterų kručių pienas. Brangus skystimas buvo dedamas į ledus ir kasdien siunčiamas toms penkioms mergytėms. Po penkių mėnesių jos išgerdavo po galioną per dieną.

Vienu tarpu, sudėjus visas Dionne penktukes į kruvą, jos svėrė mažiau, kaip dešimts svarų. Per kritiškiausias savaites jos įgaudavo ir vėl netekdavo svorio. Dr. Dafoe ir jo ištikimos Kanados Raudonojo Kryžiaus auklės kovojo per visą laiką, norėdami palaikyti tinkamą vaikų higieną tame name, kuriame nebuvo jokių moderniškų sanitarinių sąlygų ir kur nebuvo net durų mergyčių kambariui nuo šeimynos kambario atskirti.

Vyresnieji Dionnes buvo įkalbėti pasirašyti kontraktą mergytėms rodyti publikai. Kontraktas buvo niekas kitas, kaip jų mirtis. Bet tėvai nesuprato to ir todėl Kanados valdžia buvo priversta paskirti globėjų komisiją ir pastatyti specialį namą.

Penktukių namas skersai kelio nuo Dionne ukio. Baigiantis pirmajai vasarai, Dionne penktukės buvo perkeltos į naują butą.

Kiekviena mergytė turi neklaidinantį individuališkumo ženklą. Yvonne didžiausia ir stipriausia, nežiurint to, kad pradžioj ji buvo silpniausia. Annette yra gražiausia iš visų penkių mergyčių. Ji taip pat drąsiausia. Ji pirmutinė pradėjo šliaužti, pirmutinė atsistojo ir pirmutinė pradėjo pažinti savo vardą. Emilie yra temperentinga prima dona. Kai jai buvo suėję tik šeši mėnesiai, ji verkdavo kiekvieną vakarą, norėdama atkreipti daugiau dėmesio, Cecelie yra šeimynos koketė. Ji flirtuoja su visais ir ypač su dviem jų sargais. Marie galima pavadinti neužauga. Ji visados buvo mažiausia ir ji vienintelė, kuri turi mažą odos skaudulį; mažą nekaltą putmenį ant kojos, kuris jau baigia gyti.

Kai Dionne mergytėms suėjo vieneri metai, jos valgė viską, išskyrus mėsą ir saldainius. Jos maudomos du kartus per dieną, jos miega dvyliką valandų per dieną. Be to, kiekvieną rytą jos nusnaudžia lauke.

Oliva ir Elzira Dionne, Dionne penktukių tėvas ir motina, buvo raginami lankyti mergytes kiekvieną dieną. Dėl priežasčių, kurias žino tik jie patys, tėvai nutarė nelankyti mergyčių. Dr. Dafoe, tukstantį kartų gelbėjęs mergytes iš mirties, dabar turi kovoti dėl jų gerovės; prieš propagandą, kurią diktuoja ignorantai ir nepasitikintieji. Bet tuo tarpu mergytės auga ir vis darosi gražesnės, geriausi vaikų specialistai pripažįsta, kad privatinis Dionne penktukių gyvenimas — tobuliausias vaikų auginimo ir prižiurėjimo pavyzdys.

V. V—tė.

Kaip pažinti žmogaus charakterį iš taškų

Taškai ant "i". Kas galėtų pasakyti, kad jie turi tiek reišmės, iš kurių mes galime žmogaus chrakterį pažinti.

Pasak Onos Fisehhof, Budapešto grafalogijos garsenybės, kuri neseniai ta tema skaitė paskaitą Vokietijoj ir Austrijoj, iš pastatytų taškų ant raidės "i", esą tikrai galima pažinti žmogaus charatkerį. Tai esąs geriausias žmogaus charakterio rodyklis.

Jei kas visiškai nestato taško ant "i", tai esąs aiškus lengvabudiškumo ir vėjavąikiškumo požymis. Pailgas taškas reiškia įtemtą proto gyvenimą.

Storas, riebus taškas — materializmas, šykštumas, savimeilė, komerciniai gabumai.

Kilnių siekimų žmonės visada tašką stato daug aukščiau, negu paparstai, cinikai—daug žemiau.

Dešiniau raidės "i" pastatytas taškas reiškia energiją, valią, ryžtumą; kairiau atsargumą ir abeingumą.

Taškas, kuris jungia sekančią raidę ir sudaro lyg ir jos pradžią,— rodo minčių ir veiksmų nuosaikumą.

RAGANŲ DEGINIMAS LIETUVOJE

1623 m. kovo 20 d. Rymo Popiežius Grigalius XV katalikų dvasiškijai išleido bulą:

...pagal gausumą musų apaštališkos galybės šiuo raštu įsakom ir liepiam žmogų tikėjimo išsižadėjusį, su velniu sandorą padariusį, burtais ir kerais vieną ar keletą žmonių numarinusį tuojau atiduoti teisėjams, kurie pagal didumą kaltės turi jį bausti...

Visų katalikiškos Europos valdovų sankcionuota, ši bula davė teisę kunigams be pasigailėjimo naikinti visus bažnyčios priešus. Didžiąją tų priešų dalį Lietuvoje sudarė "velnio apsėstieji" ir kai kurios senstelėjusios moterys — raganos. Teisti nusikaltėlius sušauktas Varšavoj Lenkijos ir Lietuvos kunigų susirinkimas nutarė pavesti sudaromam iš keturių žmonių, bajorų ir valstiečių, teismui.

Tokie teismai daugelį kaltųjų degino ant laužo.

Kaltumui nustatyti buvo metodos: kankinti kol prisipažins...

Raganas tikrindavo vandeny: skęsta — nekalta, besiprašydama laikosi paviršiuje — išaiškinimus turi baigti budelis. Ištrauktoms iš vandens "raganoms" užrišdavo akis, suveržda vo geležiniais pančiais rankas ir kojas ir įmesdavo į didelį bosą. Kartais per dieną ištraukę degino karštais virbalais padus ir reikalavo prisipažinti. Kantrybės nebetekusi ėjo ant laužo.

"Raganų" deginimas Lietuvoje buvo pavirtęs kasdieniniu reikalu. Niekas tuo nesistebėjo ir vaitojančioms ir klykiančioms nerodė jokios užuojautos. Tokia buvo amžiaus dvasia: ko gailėtis pasaulio priešų!

Šiurpus nužudytųjų skaičium, Kražių Šv. Benedikto kliošto riuiaus vedėjas Dievobaimingos Panos Šverinaitės sušauktas 1696 m. Dirvėnų dvare teismo sprendimas. Bajorai Kaunackis, Gužev skis, Daugėla ir Išlevskis per penkias dienas sudegino ant laužo keturiasdešimt su viršum "raganų" ir du "raganius".

Pagaliau tų liepsnojančių laužų ėmė išgastauti pati dvasiškoji vyriausybė.

Sudeginus, kaip raganą, 1702 m., Luokės kanauninko motiną ir pačiam kanauninkui pakėlus triukšmą, buvo panaikinti bajorų ir valstiečių teismai. "Raganų" tyrimas ir joms bausmių vkdymas perėjo į pačių kunigų rankas.

1737 m. vyskupas Juozapas Karpis išleido įsakymą, kad sauvališkai kankinusius, plukdžiusius ir deginusius persekios, kaip razbaininkus. Apskundėjui nuo to laiko išrišimą galėjo duoti tik pats vyskupas.

Nežiurint jokių įspėjimų, daugiaussia apsigimusios juodais plaukais ir kumpom nosim bobos tebespirgėjo.

1752 m. vyskupas Antanas Tiškevičius įsakė raganų ištyrimą pavesti trims "išmintingiems" kunigams.

Aštuoniolikto šimtmečio gale Volterio ir kitų prancuzų rašytojų įtakos dėka tarp pasaulietiškos diduomenės ir dvasiškijos saitai ėmė trukti. Bajorai pasidarė tikėjimui abejingi ir ne tik nebepritarė tikybiniam smurtui, bet ėmė atvirai pulti pačią katalikų bažnyčią. Šviesesnės bajorijos griežti protestai nepasiliko be pasėkų ir, pagaliau, "išmintingi" kunigai turėjo baigti savo veiklą dėl raganų.

Žengiančiam pirmyn mokslui kunigai per visą aštuoniliktą šimtmetį buvo atsparus. Taip 1748 m., kai užtemo Lietuvoje saulė, vyskupas Antanas Tiškevičius įsakė savo vyskupijai mėnesį gavėti. Jis nurodė, kad tai esąs Dievo įspėjimas dėl per mažo klusnumo bažnyčiai.

Nuožmiais atėjunais, juo to lyn, juo dažnyn, ėmė rodytis mokslo pionieriai. Vietoj tikybinių dumų, jie kulturinę rinką užvertė kitomis prekėmis. Dumų pristatinėtojams tai buvo pavojingi konkurentai.

K. Kla.

AR NETIESA?

Ko norėsi, jei dirbsi, stengsiesi, tai ir turėsi.

* * *

Skaidrios sielos yra tos, kurios slepiasi vienatvėje...

* * *

Niekur nieko negalima pasiekti be pasiryžimo, be tikro nusistatymo.

A. J. Jokubaitis.

SKAITYTOJŲ NUOMONĖS

ŽODIS Į AMERIKOS LIETUVIUS

Broliai, Amerikos lietuviai matome laikraščiuose daug rašoma ir kalbama, kad gręsia musų tėvynei Lietuvai pavojus net iš dviejų pusių. Tai musų amžinas priešas Lenkija dėl musų senosios sostinės Vilniaus ir dėl aplinkinių žemių, priklausančių Lietuvai kurias jie turi pagrobę, nemano taikiu budu Lietuvai grąžinti. Dar savo groboniškus nagus išskėtus tyko, progai pasitaikius, pagrobti vissą Lietuvą, ir panaikinti sunkiai sukurtą Lietuvos nepriklausomybę.

Toliau dar biauresnis ir pavojingesnis grobikas ir akiplėša — Vokietija, su Hitleriu priešakyje. Ji kėsinasi atplėšti iš Lietuvos mums svarbų, reikalingą ir naudingą išėjimą į platųjį pasaulį — Klaipėdos uostą su Lietuvai priklausančia žemę, be kurios Lietuva taip pat negali gyventi.

Taigi Amerikos lietuviai turėtų pagalvoti, kokia ateitis laukia Lietuvos ir kiek Amerikos lietuviams kainavo Lietuva atstatyti iš didžiojo karo griuvėsių. Vargiai mes turėsime Amerikoj lietuvį, kurio širdyje dar plaka lietuviškas kraujas nebutų prisidėjęs prie Nepriklausomybės atgavimo. Kaip politiniai taip religiniai nusistatę neatsakė, mažiau ar dagiau davė ir išgirdo Lietuvą, šaukiančią pagelbos, ištiesė jos sunus ir dukros pagelbos ranką, kas pinigais, kas aukomis, o dar daug jaunų lietuvių, net nepasigailėjo savo brangausio turto gyvybės. Šimtai važiavo ir stojo į Lietuvos kariuomenę dėl Lietuvos Nepriklausomybės. Daug iš jų žuvo,atgaudami Neprilausomybę.

Lietuviai, nepamirškime tai, kad sukurti valstybę daug kartų sunkiau, negu jau turint ją laisvą ir nepriklausomą saugoti ir ginti jos nepriklausomybę nuo įvairių puolikų. Šiandien kaip tik atėjęs laikas ir labai laikas tam darbui ruoštis, ruoštis priešą atremti. Jau matome, kad Lietuva visomis išgalėmis rengiasi tam pavojui. Lietuva įsteigė GINKLŲ FONDĄ, kad tinkamai galėtų apginkluoti savo jėgas.

Žinoma, laikai yra blogi, depresija viešpatauja Amerikoj. Tai tiesa, bet ar musų tėvynėje Lietuvoje nejaučiama depresija? Ar Lietuvos žmonės taip turtingi, kad jie siunčia iš įvairių Lietuvos kampelių aukas, ar jie prievarta tai daro? Ne, dar kartą ne. Juose yra tėvynės meilės, pasiaukavimo. Tai juos verčia siųsti aukas į Fondą. Pavojui ištikus ir vienas ir kitas daug naudos gali atnešti, o mes amerikiečiai, ar turime pro pirštus žiurėti ir laukti paskutinės valandos, kai jau bus pervėlu Nereikia laukti ir žiurėti, bet taip pat, kaip Lietuvoje, turime organizuotis tam reikalui ratelius, kiekvienoj lietuvių apgventoj kolonijoj, rengti pramogas, rinkti aukas kiek kas gali, o manau, kad nė vienas lietuvis, jausdamas tą reikalą, paaukoti ne atsisakys. Jei gu Amerikos lietuviai, neturėjo jokių abejonių, kai Lietuvos valstybė buvo matyti kaip per ruką ir daugelis manė, kad iš numirusių prikelti Lietuvą jau negalima, bet kas kiek galėjo, davė, kad tik Lietuva laisva ir nepriklausoma butų. O dabar jau visai nereikia abejoti. Musų valstybė nepriklausoma ir turi savo stiprią kariuomenę, kuri, reikalui esant, gali šiandien susiformuoti nuo 350 000 iki 400,000 vyrų, taipgi ir karo avijacija nėra taip silpna, tai mums netenka abejoti, kad Amerikos lietuviai, prisidės su savo sunkiai uždirbtu doleriu, sustiprins ginklais, tą musų kariuomenę, tai visai nebus sunku nei lenkas, nei vokietys atremti ir apginti musų sunkiai atkariautą nepriklausomybę.

Čia gal ne vienas pasakys, kad taip tik lietuviai daro. Bet taip daro ir turtingesnės ir senesnės tautos, jei ne vienokiu tai kitokiu budu, kai kurios valstybės paskolas leidžia, kiti aukas renka, dar kiti ginklavimo reikalais mokesčiais apkrauna piliečius, kai kuriose valstybėse dar tam tikri turtuoliai tuos reikalus remia.

O jau musų valstybei tai tikrai leistina ir pagirtina, nes mes gerai žinome, kad buvome pavergti per tiek amžių, ir tik iš didžiojo karo griuvėsių atsikėlėme.

Dabar laikas ginkluotis, o neiti į verguvę. Tik siųskime, kas kiek galime į Lietuvos Ginklų Fondą. Tik dabar laikas.

Nėra ko atidėlioti rytojui.

Kazys Šilvinskas-Slivynas.

BIJO KANUOLIŲ ŠAUDYMO

Fort Tilden, Rockaway Point, stovi kelios sunkiosios kanuolės. Jos nebuvo judinamos nuo 1924 metų. Bet dabar jos turėjo buti patikrintos, ar viskas su jomis tvarkoj. Taigi, nutarta iš jų paleisti keletą šuvių. Dagirdę apie šaudymą apylinkės gyventojai pradėjo protestuoti, nes kanuolių trenksmas gali sudrebinti trobesius ir gali sutrukinėti sienos. Visgi šaudymas pereitą savaitę įvyko. Bet įvyko taip pat keistas dalykas — tie gyventojai, kurie daugiausia bijojo šaudymo, tai jie mažiausia ir tegirdėjo. Kai pasibaigus šaudymui iš kariuomenės punkto vienas kitas tų gyventojų pašauktas telefonu ir paklaustas, ar neparyta jiems nuostolių, tai jie atsakė savo klausimu: ar jau įvyko šaudymas? Bet Far Rockaway, kuris 7 mylios atstui ir Freeport, L. I., už 15 mylių, pranešė, kad jų trobesius pusėtinai šaudymas supurtė.

BIJOJO NAKČIA BUTI, TODĖL PASIŠAUKĖ UGNIAGESIUS

Atpyškėjo į pašauktą vietą ugniagesiai ir vietoj gaisro rado prie tuščio sklypo stovinčią p-lę Nord, 31 metų amžiaus. Ji prisipažino, kad ugniagesius iššaukė ir dėl to ją areštavo, nes be reikalo iššaukti ugniagesiai daro miestui nuostolius. Be to, kitoje vietoje jie gali buti tuo momentu labai reikalingi, o čia gaišta be jokio reikalo. Teisme p-lė Nord pasiaiškino, kad nakties metu einant namo važiavę du du vyrai automobiliu pasiulė ją pavežinti. Bevežant ją namo norėję "pasimyluoti." Jai nesutikus juos patenkinti, privažiavo prie tuščios vietos, ją išmetė ir nuvažiavo savais keliais. Ji apsidairė, bet nematė nei policijos, nei kitokio gyvo žmogaus. O tai buvo jau apie 2 val. nakties. Pamačiusi ugniagesių signalo dėžutę ir iššaukusi ugniagesius. Teismas pripažino nenusikaltusia.

DARIAUS-GIRĖNO AERO KLUBO PIKNIKAS

Per Labor Day, Klasčiaus parke buvo pirmasis D.-G. aero klubo piknikas. Nors oras buvo ir nelabai palankus, bet žmonių prisirinko nemažai.

Apie 6 v. v., programos vedėjas V. Trainaitis pranešė, kad netrukus atskrisiąs D.-G. are klubo lėktuvas Sparnuotas Vytis, kurį valdo jaunas klubo lakunas P. Šaltenis. Tuoj po pranešimo salė ištuštėjo, visi išėjo į parką pasižiurėti atskrendančio Sparnuoto Vyčio. Po kokių 5 min. laukimo, virš parko pasigirdo lėktuvo užimas. Apie 2000 pėdų aukštumoje, ratu aplink parką skriejo Sparnuotas Vytis. Visi žmonės, didelio entuziazmo pagauti, pradėjo ploti. Tai pirmas atsitikimas Brooklyno lietuvių istorijoje, kad lietuvių aero klubo lėktuvas raižė Brooklyno padanges. Daugeliui žmonių ypač iš senesniųjų tarpo, akyse pasirodė ašaros, matant, kad lietuviai jaunuoliai, depresijos laikais, beveik be jokios paramos, įsteigė savo aero klubą, įsigijo lėktuvą ir jau turi net 9 savus studentus lakunus.

Pranykus lėktuvui iš akių, po kokių 15 min. vėl pasirodė padangėj, antrąjį kartą lėktuvą valdė kitas lakunas A. Mikalauskas, klubo narių vadinamas "žemaaitis."

8 val. 30 min. vak. prasidėjo programa. Lėktuvų modelių Norbert klubo nariai, vedami lakuno A. Kielos, orkestrui grojant maršą, apmaršavo salę. Po to prasidėjo gražiausių lėktuvų modelių kontestas. Teisėjais buvo dr. K. B. Vencius, adv. K. Jurgėla, M. Sabenka ir klubo instruktorius lak. A. Kiela. Teisėjams ir žmonėms apžiurėjus modelius, programos vedėjas V. Trainaitis pranešė teisėjų sprendimą. I vietą laimėjo: Ed. Bražinskas (modelio tipas Focher triplano); II v. — Albert Meškauskas (Hell Diver); III v. — Ant. Skabeikis (B. J.).

Pasibaigus modelių gražumo kontestui, prasidėjo antrasis kontestas, butent — kurio modelis ilgiausiai išsilaikys ore. Tame konteste dalyvavo net 7 jaunuoliai su 9 modeliais. Pirmą vietą laimėjo V. Ambrozaitis, kurio modelis išsilaikė ore 7 sek (tipo Lockheed Vega), II v. — Alf. Šlyžys, kurio modelis išsilaikė 5 sek. (savo konstrukcijos) ir III v. — K. Marma, kurio modelis išsilaikė 4 sek. (tipo Taylorcup).

Visi laimėjusieji I ir II vietas abiejuose kontestuose bus pavežioti Sparnuotu Vyčiu, o trečiųjų vietų laimėtojams bus duodami tam tikri pažymėjimai. Programai baigiantis, keletą žodžių pratarė klubo pirm. K. Vilniškis ir vėliau buvo perstatyti visi klubo studentai lakunai, kurių yra net 9.

Pasibaigus programai, buvo traukiamas laimingas bilietas, kuris laimėsiąs 15 min. skridimą Sparnuotu Vyčiu nemokamai. Tą laimingąjį bilietą ištraukė p-lė Žilytė, D.-G. Lituanicos klubo narė.

Trumpai pasakius, pirmoji D.-G. aero klubo pramoga padarė labai gražų įspudį, tik gaila, kad oras kiek sukliudė didesniam žmonių skaičiui atsilankyti į tą pramogą.

Butų gerai, jeigu viso New Yorko ir jo apylinkių didesnės organizacijos, labiau susidomėtų to klubo veikimu, nes tai vienintelis klubas visose rytinėse valstybėse, kur yra pasiryžęs paruošti lietuvių lakunų. Jam vienam veikti be paramos sunku. Aš manau, kad nevienas lietuvis didžiuotųsi matydamas nevieną lėktuvą raižant padanges, bet visą eskadrilę. Todėl visi lietuviai susidomėkime tuo klubu, remkime kiekvienas, kuris tik galime. Kai kurie to klubo nariai net pasiryžę, reikalui ištikus, stoti už savo tėvų kraštą. Jeigu mes juos remsime, tai, laikui atėjus, galėtume pasiųsti net keletą gerų lėktuvų, kartu su lakunais į Lietuvą.

Prijaučiąs jiems.

JACKIE COOGAN SUSIŽIEDAVO

New Yorke gauta patikrinta žinia, kad garsusis berniukas judamų paveikslų artistas, susižiedavęs. Dabar Coogan jau nebe berniukas, bet vyras ir netrukus apsives su kino gražuole artiste p-le Toby Wing.

Kaip jau žinoma, Jackie Coogan prieš keliolika metų buvo vargingos našlės sunelis. Jis, kaip ir kiti vargšų vaikučiai — apiplyšęs, purvinas gatvėse žaidė. Bet kartą eina garsusis komedijantas Charlie Chaplin ir iš viso burio vaikų Jackie jam atrodė skirtingiausias už visus kitus. Sumanė jis paimti prie judamų paveikslų. Pasirodė, Coogan paveiksluose labai tinkamas ir žmonėms labai patiko. Nuo to tai vargšo berniuko ir prašvito laimės žvaigždutė. Šiandien Coogan jau laikomas milijonierium.

700 MOKYTOJŲ ĮTARIAMI PALANKAUJĄ KOMUNISTAMS

Mokytojų unijos 5 lokalo vedėjas dr. Henry R. Linville iš vadovybės pasitraukė dėl to, kad šio lokalo apie 700 mokytojų ima įsakymus nuo komunistų internacionalo. Pareikšdami protestą prieš unijos radikalį elementą, su dr. Linville rezignavo ir 21 ekzekutyvio komiteto narių. Rezignavę valdybos nariai pareiškė, kad imdami įsakymus nuo komunistinio internacionalo, lokalo nariai unijai nieko gera nėra nuveikę. Jų "iš vidaus gręžimas" visuomet unijoj kėlė vaidus ir nesutarimą. Dr. Linville sako, kad prisieis sudaryti naują mokytojų uniją.

SUSIDURĖ UGNIAGESIŲ IR POLICIJOS AUTOMOBILIAI

Pereitą penktadienį Morton gatvėj kilo gaisras. Ugniagesių sunkusis automobilis skubinosi prie ugnies ir kampe Kent Ave. ir Hewes St. susidurė su policijos automobiliu. Trys asmenys sužeisti ir nuvežti į ligoninę. Mat, ugniagesių ir policijos automobiliai, kai jau kur važiuoja, tai — važiuoja. Ir dabar susitiko "toks su tokiu." Policijos automobilis suteškėjo į šipulius. Gerokai apdaužytas ir ugniagesių automobilis.

RADIO VIENYBĖ

Radio Vienybės programos buna kiekvieną rytą 10:30 val. ir penktadieniais 7:30 val. vak. Pereitą penktadienį programoje dalyvavo Brooklyno lietuvių Unijos muzikantai, kurių piknikas buvo sekmadienį Klasčiaus parke, Maspethe. Šį penktadienio vakarą Radio Vienybės programoj dalyvaus jau seniai girdėti dėdė Storpirštis ir Tamošius Bekepuris, kuriuodu papasakos įdomių dalykų. Geriausia garsintis ir pasveikinimus teikti, tai per Radio Vienybės programas. Garsinimų reikalais galima kreiptis į Vienybę arba J. Tamo namus, 924 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N. Y. Tel.: Glenmore 5-8109.

BROOKLYNE STATO DU LAIVUS

5,300 bedarbių gavo darbus prie dviejų laivų statymo. To darbo užteks ištisiems metams. Laivai turės po 2,000 tonų talpos ir bus 328 pėdų ilgio. Greitumas bus 20 jurų mylių per valandą. Abu laivai pastatyti atsieis po 1,500,000 dolerių kiekvienas. Viso tokių laivų bus pastatyta 7, bet kiti statomi Philadelphijoje.

LIETUVOS VYRIAUSYBĖ NEFINANSUOS KLAIPĖDOS OPEROS

KLAIPĖDA. — Pereitais metais pradėta organizuoti Klaipėdoje opera. Visuomenė parodė didelio ryžtumo kuriant operą. Operos organizatoriai ir bendradarbiai — solistai, choristai, baletininkai ir orkestrantai dirbo labai nuoširdžiai ir pastatė operas Traviatą ir Faustą. Su jomis pasirodė keliuose spektakliuose Klaipėdoje ir gastrolėse.

Dabar, prisiartinus teatro darbo sezonui, klaipėdiškiai susirupino, kad opera veiktų ir šiais metais. Jie nori gauti iš vyriausybės piniginės paramos ir laiškais kreipėsi į įvairias įstaigas, kad jiems padėtų tokią paramą gauti. Bet vyriausybės organai apgailestaudami pranešė, kad piniginės paramos negali duoti. Valstybė turi daug labai svarbių remtinų reikalų, o pirmiausia — reikia rasti budų palengvinti ukininkų buklę. Didžiausioji Lietuvos gyventojų dalis — ukininkai, yra sunkioje ekonominėje buklėje, todėl pinigų skirti kitos gyventojų dalies pramogoms negalima, nors tos pramogos, kaip opera, turi kulturinių pliusų.

Beer, Wine and Liquor License Notices

NOTICE is hereby given that License No. B 5156 has been issued to the undersigned to sell beer at retail, under Section 76 of the Alcoholic Beverage Control Law at 301 Palmetto Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
MARIE SWEENEY
301 Palmetto St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. B 5142 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 76 of the Alcoholic Beverage Control Law at 364 Wilson Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
GIUSEPPE MARGOTTA
364 Wilson Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. B 5146 has been issued to the undersigned the Alcoholic Beverage Control Law at to sell beer at retail under Section 76 of 332 Stagg Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
CONRAD WOLF
332 Stagg St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. B 5137 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 76 of the Alcoholic Beverage Control Law at 346 Leonard Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
CARMINSE FRANZESE
346 Leonard St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. A 9161 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 75 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2122 Neck Road, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JOE LIBOWSKY
2122 Neck Rd., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 11833 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 122 A of the Alcoholic Beverage Control Law at 959 Gates Ave, Borough of Brooklyn, County of Kings to be consumed on the premises.
ANGELO BELLO
EMPIRE BAR and GRILL
959 Gates Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. A-9413 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail, under Section 75 of the Alcoholic Beverage Control Law at 612 Kings Highway, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
ABRAHAM ZIMBLER
612 Kings Highway, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. B-1415 has been issued to the undersigned to sell beer at retail, under Section 76 of the Alcoholic Beverage Control Law at 954 Myrtle Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
HERMAN S. ATLAS.
954 Myrtle Avenue, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. B-5154 has been issued to the undersigned to sell beer at retail, under Section 76 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1144 Halsey St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
RICHMOND A. LITCHFIELD
1144 Halsey St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. B-5169 has been issued to the undersigned to sell beer at retail, under Section 76 of the Alcoholic Beverage Control Law at 98 Humboldt St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
ROMAN PAZDRIJ
98 Humboldt St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. B-1554 has been issued to the undersigned to sell beer at retail, under Section 76 of the Alcoholic Beverage Control Law at 212 Berry St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.
ANTHONY SZYMASZEK
212 Berry St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. A-6898 has been issued to the undersigned to sell beer at retail, under Section 75 of th Alcoholic Beverage Control Law at 524 Graham Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.
JOE WEINIGER
524 Graham Ave., Brooklyn, N. Y.

KLAIPĖDA. — Per visą žiemą ir pavasarį specialiu laivu kas savaitė budavo išvežama po 300 ir daugiau arklių į Daniją. Vasaros metu arklių išvežimas buvo sustojęs. Šiomis dienomis arklių išvežimas vėl prasidėjo: danų laivu Donro į Kopenhagą išvežta 99 arkliai, kitu laivu 22 arkliai.

A. RADZEVIČIUS
GRABORIUS
(Undertaker)
Tel.: Stagg 2-4409

402 Metropolitan Avenue
netoli Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.
Parsamdau Dailius Automobilius Vestuvėms, Krikštynoms ir Visokiems Pokyliams

VYRAI IR MOTERYS
LIGONIAI

Chroniškos ligos sekmingai gydomos naujausiu mokslišku budu. Kraujo, odos ir nervų ligos, nusilpimas, inkstai, kataras ir chroniški vidurių skauduliai, odos išbėrimai, vidurių ir žarnų ligos: didžiosios žarnos hemorrhoid, neuritis, chroniškas reumatizmas, sciatica, nosies, gerklės ir plaučių ligos ir kitos vyrų ir moterų ligos gydomos. Jei sergat ir ne žinot kas jums kenkia užeikite privatiškai konsultacijai.
Tiriam krauja, bandymai labatorijose, X — spinduliai
SERUM IR VACCINE
ĮSKIEPIJIMAI
MOKESČIAI MAŽI
TYRIMAI IR PATARIMAI DYKAI
MES KALBAME LIETUVIŠKAI
DR. L. ZINS
(įsteigta suvirš 25 metai)
110 EAST 16-th STREET,
New York, N. Y.
Tarp 4-th Ave. ir Irving Place,
Valandos: Nuo 9 v. ryto iki 8 v. vak.
Sekmadieniais: nuo 9 v. ryto iki 3 p.p.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Dėvėti drabužiai, vartoti namų ruošos daiktai tuojaus išsiunčiami
Apdraudžiami — Be muito — Pristatymas užtikrintas
MOKESTIS: Siuntinį iki 28 sv. į Lietuvą persiunčiam už $4.00
Siuntiniai daugiau 28 svarų iki 100 svarų po 14 centų nuo kiekvieno svaro daugiau
Siuntinius į Lietuvą priima Lithuanian Press Corp.
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y. Telefonas, Evergreen, 7-7840
Siuntinius galime paimti ir tiesiog iš namų. Už tą imama ekstra mokestis
HUDSON FORWARDING & SHIPPING CO., Inc.
įsteigta 1893 m.
Raštinė: 17 State St., NEW YORK CITY. Sandeliai 325 E. 38th St.

RESTAURANT
BAR & GRILL
Nauja švari ir ruiminga užeiga. Geriausios rušies gėralai, alus dektinė ir importuoti likeriai. Skanus valgimai ir užkandžiai.
Savininkas,
J. ZEIDAT
321 Grand St Brooklyn, N.Y.
prieš Grand Paradise

Tel. Stagg 2-0783 NOTARY
Night Tel. Juniper 5-4912 PUBLIC
Juozas Levanda
(LEVANDAUSKAS)
GRABORIUS
Patarnauju visiems be skirtumo. Parsamdau automobilius kiekvienam reikale: vestuvėms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Kainos žemos.
Ateikite ir Persitikrinkite
107 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

BROOKLYN LABOR LYCEUM

SALĖ IR PARKAS
Vedėjas J. H. HOFMANN,
947-959 Willoughby ave
BROOKLYN, N. Y.
Didelės ir mažos salės baliams, koncertams, vestuvėms ir susirinkimams. Parkas piknikams ir žaidimams.
Didelė moderniška scena—Moderniški įrengimai — Gražus kambariai
Telefonas STagg 2-3842

SHALIN'S FUNERAL HOME
BRONIUS ŠALINSKAS, Lietuvis Graborius ir Balzamuotojas
ŠARVOJIMUI KOPLYČIĄ DUODAME DYKAI
Palaidojimo kaštai priklauso nuo šeimos išgalės ir noro. Musų patarnavimas ,užuojauta ir prielankumas yra visiems lygus, be atsižvelgimo į kaštus. Neatsižvelgiant į tolumą, laike šermenų, mirusio šeimos nariams teikiamas susisiekimas automobliais nemokamai. Patarnavimas greitas, mandagus ir visais atžvilgiais moderniškas. Samdo automobilius visokiems reikalams. Koplyčia moderniškai įrengta; prie koplyčos yra ir poilsio kambariai.
PILNOS LAIDOTUVĖS NUO $150. IR BRANGYN
BRONIAUS ŠALINSKO LAIDOJIMO BIURAS
84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, L. I.
(Prie Forest P'kway Sta.) Tel. Virginia 7-4499

NETRUKUS PRASIDĖS GROŽIO LENKTYNĖS

Kaip žinote, Vienybės penkiasdešimties metų jubiliejaus proga, ateinančiais metais vasario 10 dieną Arcadia Hall bus didžiosios istorinės seniausio lietuvių laikraščio iškilmės. Bus specialis penkių veiksmų vaidinimas, pavadintas Penki Dešimtmečiai, kurį ruošia Pijus Bukšnaitis. Bus daug kitų įdomių dalykų. Bet ten bus ir gražuolių gražuolės, iš kurių viena ant savo išdidžios galvos užsidės GRAŽIAUSIOS AMERIKOS LIETUVAITĖS VAINIKĄ.

Klausykit, mergaitės! Kas žino, kur jusų laimė? Jus, dalyvaudamos šitam gražiausios Amerikos lietuvaitės konteste, galbut susitiksite savo laimę, savo idealą, tiek dienų svajotą, tiek naktų sapnuotą...

Mes netrukus pradėsime Vienybėje spausdinti gražuolių fotografijas. Mergaitės, sukruskite. Išeikite iš savo tylaus gyvenimo į plačiąją visuomenę. Motinos, pasakykite savo dukterims: "mes jus auginome tam, kad kiekvieną valandą galėtume jumis pasididžiuoti." Pasakykite, kad gamta joms davė gražų veidą, gražias akis, gražius plaukus, žavėjančią šypseną, tam, kad visu tuo galėtų gėrėtis visi žmonės.

Ir tai, mergaitės, jums labai lengva padaryti. Nusitraukite savo fotografiją, kurioje butų aiškiai matyti jusų galva, pečiai ir tuojau siųskite ją į Vienybės Redakciją. Štai fotografai, kurie specialiai fotografuoja šitam musų kontestui: R. Kručas, 65-23 Grand Ave., Maspeth, L. I., Kičas, 499 Grand St., Brooklyn, N. Y., Laukus, 214 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. Kitos kolonijos, mes tikimės, neapsileis didžiojo New Yorko gražuolėms.

DRAUGIŠKA VAKARIENĖ VITAIČIUI SUTIKTI

Tėvynės redaktoriui S. Vitaičiui grįžus iš viso pasaulio lietuvių kongreso iš Lietuvos, jo draugų burelis pereitą ketvirtadienį suruošė jam sutiktuves. Vitaičio draugų prisirinko pilna Povilansko saliukė, kur rupestingos šeimininkės buvo paruošusios gardžią vakarienę.

Vitaičio priėmimo vakarienę, rengėjų vardu, atidarė Tėvynės štabo narys Paulauskas. Jis pasveikino grįžusį iš Lietuvos redaktorių Vitaitį ir tolimesnę vakarėlio programos dalį pakvietė vesti SLA sekretorių dr. Viniką. Vakaro vedėjas, palinksminęs publiką keliomis labai suderintomis pasakaitėmis, iš eilės pakvietė kalbėti dar keletą svečių. Trumpai kalbėjo Vasil, Moterų Vienybės pirmininkė Garšvienė, advokatas Vokietaitis, Jankauskas, dėdė Ambraziejus, Vienybės redaktorius ir generalinis konsulas Daužvardis. Visi kalbėtojai tarė tik po keletą žodžių, pasveikindami grįžusį redaktorių, iš kurio susirinkusieji nekantriai laukė išgirsti ką jis pasakys apie Lietuvą, kurioje jis nebuvęs trisdešimts metų.

Tėvynės redaktorius Vitaitis savo labai įdomų pranešimą apie kelionę į Lietuvą pradėjo nuo Klaipėdos. Anot Vitaičio pasakos, Lietuva jam padariusi geresnį įspudį, negu jis tikėjosi. Kraštą, kurį prieš trisdešimts metų jis paliko tamsoje ir skurde, šiandien rado kulturingą visais atžvilgiais — materialiniai ir dvasiniai. Nors Vitaitis Lietuvoje viešėjo labai trumpai, bet, kaip pastabus žurnalistas, jis suspėjo viską pamatyti. Tėvynės redaktorius pareiškė, kad nekalbant apie tokį miestą, kaip Kaunas, kuris šiandien yra vienas iš gražiausių Europos miestų, Lietuvos kaimas taip pat nepaprastą pažangą padaręs. Vitaitis sako, kad kai kuriais atžvilgiais Lietuvos ukininkas, pralenkęs ir Amerikos ukininką.

Vitaičio pranešimas buvo nepaprastai nuoširdus ir įdomus. Vietomis kalbėtojas parodė net susijaudinimo. Publika, išklausiusi Vitaičio pranešimo, tiek buvo patenkinta, kad net po vidurnakčio dar nenorėjo skirstytis.

KODĖL RUGSĖJO 29 DIENA SVARBI?

Plačiai pagarsėjęs Lietuvos Dainos ensamblis stropiai rengiasi savo koncertui ir baliui, kurs bus šio mėnesio 29 dieną, Labor Lyseum salėje, 4 val. 30 min. po pietų. Tai bus tiesiog meno šventė. Be Lietuvos Dainos, kuri perduoda savo programas iš radio stoties WLWL penktadienio vakarais 7 val, didžiuliame koncerte dalyvauja ir artistas dainininkas Antanas Banys, vienas iš geriausių musų dainos meno talentų. Jis taip pat pasižymėjęs ir tarp amerikonų. Be to, dalyvauja su klasiškais šokiais lietuvaičių šokikių mėgėjų grupė — Lyraitės. Patartina nesivėluoti įsigyti bilietus; įsigykite dabar. Jų galima gauti ir Vienybėje.

NOMINACIJŲ BALSAVIMAI RUGSĖJO 17 DIENĄ

Antradienį, rugsėjo 17 d. yra nominacijų diena (primary day). Tai bus nominacijos viršininkų balsavimui Lapkričio mėn. Balsuos tie, kurie pereitais metais užsiregistravo ir už tos partijos kandidatus, kurioje balsuotojas priklauso. Balsavimai prasidės 3 val. po pietų ir tęsis iki 10 val. vakaro.

KYLA NAUJAS LIETUVIS BOKSININKAS

Smarkiai kyla jaunas lietuvis, sunkaus svorio boksininkas, George Gress. Jis gyvena Newburgh, N. Y. Šiais pat metais jis dalyvavo New York Daily News surengtam Golden Gloves konteste ir ten gerai pasižymėjo. Rugsėjo 10 d. jis pirmu kartu išėjo kaip profesionalas prieš Jamaica, L. I. lenką Kojac. Rungtynės buvo Poughkeepsie, N. Y. Abu kumštininkai jauni ir smarkus, bet musų tautietis Jurgis lenką įveikė nokautu ketvirtam raunde. Spalių mėnesį Jurgis važiuoja kumščiuotis į Kanadą.

MIESTAS PRADĖJO DIDELIUS DARBUS

Pereitą savaitę New Yorko miestas pradėjo didelius darbus — įruošti naujų vaikams žaidimui darželių. Tokių darželių bus 19. Jie daromi Central parko pakraščiais, kad žmonės nuo cementuotų takų galėtų lengvai prieiti. Prie tų darbų imami žmonės, kurie dabar gauna miesto pinigišką paramą. Tie darželiai bus gražiai įtaisyti ir bus parkui papuošalas. Įtaisys įvairiausių supynių, pavėsių ir suoleilių motinoms atsisėsti.

MOTERŲ VIENYBĖS SUSIRINKIMAS

Trečiadienį, rugsėjo 18 d. 8 valandą vakare Vienybės salėje bus Moterų Vienybės susirinkimas. Visos narės prašomos butinai dalyvauti.

ANGLŲ KALBOS KURSAI

The College of the City of N. Y. prašo pranešti skaitytojams, kad anglų kalbos kursai tuoj prasidės ir norintieji tuos kursus lankyti prašomi įsiregistruoti šio mėnesio 19 ir 20 d. d., 17 Lexington Ave., kampas 23rd St., New Yorke. Kambarys 826. Registracija eis nuo 2 iki 3:30 val. po pietų. Čia p-lė Read priiminės ir suskirstys aplikantus.

Dieniniai kursai: pradedantiems antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 10:30 val. Šiek tiek jau mokantiems anglų kalbos nuo 1 iki 2:30 val. Gerai pramokusiems nuo 10:30 iki 12 val. Gerai mokantiems nuo 2:30 iki 4 val.

Vakariniams kursams registruotis šio mėn. 23, 24 ir 25 d. d. nuo 7:30 iki 8:30 val., Main Building , 139th St. ir Convent Ave. Kambarys 222.

Platesnių informacijų kreipkitės į vedėją Paul Klapper, 139th St. ir Convent Ave., New York City.

SUGRĮŽO IŠ ATOSTOGŲ

Senas vienybietis p. Juozas Kazlauskas, prieš kelis mėnesius buvo išvažiavęs atstogų. Jis apsuko daug miestų ir miestelių Conn. valstybėj. Šiomis dienomis p. Kazlauskas vėl grįžo į Brooklyną.

LIETUVIŲ UNIJOS ORKESTRAS TURĖJO PIKNIKĄ

Pereitą sekmadienį, vadinamas lietuvių unijos orkestras turėjo savo pikniką. Piknikas pradėtas 4 valandą 30 min. Pirmiausia orkestras lauke grojo overtiuras ir maršus. Pusiau septintą valandą suėjo į salę ir ten trenksmingai grojo šokius. Reikia pasakyti, kad orkestras yra vienas geriausių dabartinių lietuviškų orkestrų. Jam vadovauja p. Berenis. P. Berenis yra senas, patyręs muzikantas ir orkestrų vedėjas. Piknike žmonių buvo apie šeši šimtai.

VAIKAS ŽAISDAMAS PASIKORĖ

Flushinge 12 metų amžiaus berniukas John Zarcone nusivedė du berniukus, Salvatore 4 metų amž. ir Tony 2 metų amž. į savo tėvo garadžių ir pradėjo jiems rodyti, kaip esą kalėjimuose kariami nusikaltėliai. Permetė jis virvutę per balkį, pasidarė kilpą, pasistojo ant kaladės ir, įkišęs galvą į kilpą, paspyrė kaladę šalin. Vaikai iš karto juokėsi, bet matydami, kad Jonukas nieko daugiau naujo neparodo, o tik ant virvutės kabo, išėjo sau lauk ir rado kitą žaidimą, — apie kabantį Jonuką visai pamiršo. Už pusvalandžio atvažiavo į garažą Jonuko tėvo darbininkas ir jį rado kabantį. Tuoj nupjovė virvutę ir berniuką, jau be žado, nuvežė į ligoninę. Ligoninėj jo atgaivinti negalėjo, buvo jau pervėlu. Ir taip berniukas, rodydamas savo mažiems draugams šposus sutiko mirtį.

NAUJAS BIZNIS

Antanas Nuobara atidarė naują biznį. Tai mėsos krautuvė 449 Grand St., Brooklyne.

VILNIAUS VADAVIMO AKCIJA SMARKĖJA

Pereito ketvirtadienio vakarą, pas p. Kasmočių Humboldt gatvėje Dariaus-Girėno legiono postas laikė susirinkimą ir be kitų darbų įkurta Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrius. Skyriaus vedėju išrinktas p. Gudonis. Tai jau antras skyrius Brooklyne. New Yorke VVS sk. turi šv. Kryžiaus draugija. Maspethe skyrius yra atskirai nuo kitų draugijų. Tikimasi, kad ir kitos draugijos paseks gražų pavyzdį ir įsteigs VVS skyrius.

VVS įgaliotinis.

POLICIJA IŠGELBĖJO DVI GYVYBES

Pereitą šeštadienį Rishmond Hill dvi moterys nutarė atimti sau gyvybes. Jos parašė laiškutį: negalim ilgiau pakęsti. Dovanokit mums... Paskui uždarinėjo duris ir langus ir atsuko gesą. Kaimynai užuodė gesą ir norėjo įeiti pažiurėti. Bet durys buvo užrakintos. Pašaukus policiją išlaužė duris ir moteris rado vos gyvas. Ligoninėj jos pradėjo sveikti.

NENEŠIOKIT SU SAVIM DAUG PINIGŲ

Pereitą savaitę prię Broadway ir Driggs Ave. vagys sulaikė Abraham Ortner ir įrėmę revolverius ištraukė jam iš kišenės $2,400. Kol jis dar dairėsi šauktis kokios nors pagelbos, tai banditai susėdo į savo automobilį ir nudumė.

VOKIEČIŲ PREKĖS MAIŠOMOS TARP KITŲ VALSTYBIŲ PREKIŲ

New Yorko nesektarinė, priešinga naciams sąjunga, susekė, kad šioj šaly nustojus žmonėms pirkti vokiečių prekes jos yra įmaišomos tarp kitų valstybių prekių — Amerikos, Čekoslovakijos ir kt. ir žmonėms parduodamos. Pavyzdžiui, į pundus pirštinių prikraunama Vokietijoj megztų pirštinių, o ant viršaus uždedama į jas panašiausių Amerikoje ar Čekoslovakijoje megztų ir taip parduodama. Krautuvninkas, radęs priemaišų, bando jas parduoti žmonėms, nes grąžinant jas susidaro daug keblumų. Tas pat daroma ir su vynu ir kitais gėralais.

UOLIAUSIAS VIENYBĖS PLATINTOJAS

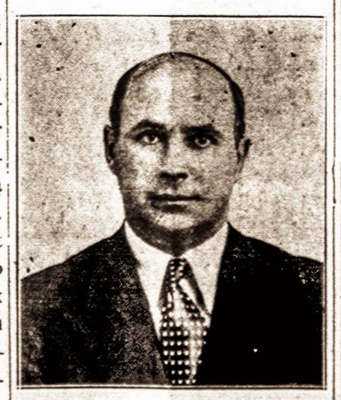

J. Krunklis

Kurį laiką, reikalų verčiamas, uoliausias Vienybės agentas J. Krunklis buvo lyg ir sulėtinęs savo veikimą. Bet dabar J. Krunklis vėl pradėjo savo veikimą. Jis rinks naujus Vienybės skaitytojus, kolektuos iš senųjų skaitytojų, dar neatsiskaičiusių, pinigus už prenumeratą ir atlikinės visus kitus Vienybės biznio reikalus.

Visi Vienybės skaitytojai ir draugai, prašomi Krunkliui padėti.

NEW JERSEY PELKĖSE KARIAVO "ETIOPIJA SU ITALIJA"

Pereitą šeštadienį lenkutis ir nigeriukas nuėjo į New Jersey pelkes šaudyt ančių. Kad ančių šaudymas jiems nesisekė, kaip jie buvo manę, tai užėjo mintin užkurti Etiopijos su Italija karą. Lenkutis atstovavo Italiją, o juodukas Etiopiją. Pasitraukę atstui pradėjo leisti šuvius. "Italija" nuveikė "Etiopiją," nes juodukas krito su peršauta koja. Sužeistasis ligoninėj sveiksta. Policija lenkutį paleido, nes abudu "kariautojai" pasakė, kad jie buvo sutarę šuvius leisti virš galvų ir sužeidimas juoduko buvo netikėtas.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitur

Hudson Forwarding and Shipping Co., Inc. Custom House Brokers and Forwarding Agents, 17 STATE STREET New York. Persiunčia Siuntinius — dovanas į Lietuvą ir kitas Europos valstybes. Dėvėtus drabužius ir kitokius daiktus. Žemiausios kainos. Pristatymą gavėjui garantuoja — siuntiniai apdraudžiami. Tuo pat reikalu galima ir į VIENYBĖS administraciją kreiptis.

| Pasirendavoja |

IŠNUOMOJAMA dviejų šeimynų, 6 ir 7 kambarių butai, du sun parlors, showers, užpakaliniai miegamieji kambariai, driveway, garo šiluma. Pigiai. Kreipkitės pas savininką loft floor, 436 Drew Ave., City line, 5 cents fare Kaimynai lietuviai.
(67-70)

| Parsiduoda |

PARSIDUODA 6 šeimynų namas. Moderniškai įrengtas, keturi kambariai ir maudynė. Parduodama labai pigiai.
Kreipkitės pas:
BULLINGER,
312 Grove St., Ridgewood, Brooklyn, N. Y. (70-72)

GRAND PARADISE BALL ROOMS

Įvairioms pramogoms salės
318 GRAND ST., BROOKLYN, N.Y.
Puikios salės, ir ruimai
gražiai papuoštos. Tinka šokiams, susirinkimams, vestuvėms, vakarienėms.
Yra eleveitorius
Tel.: EVergreen 7-1123

MOT. LAUKUS
Fotografas
214 Bedford Ave., Brooklyn
Telefonas: *Evergreen 8-3540*
Geriausia Studija Brooklyne
Ateikite Persitikrinti

J. Vaitulionis, D. C.
PIRMAS LIETUVIS
Chiropraktas Gydytojas
331 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 val. vak.
Nedėliomis ir šventadieniais
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

NOTARY PUBLIC
Tel.: NEwtown 9-4464
A. VALANTIEJUS
GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS IR ABELNA APDRAUDA
54-41—72nd STREET,
Maspeth, N. Y.

NOTARY PUBLIC
Telefonas: STagg 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
Laisniuotas Graborius
660 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.

Busai išnuomojami visokiems reikalams
Važiavimai

PIRMADIENIAIS:
Į LAKE RONKONKOMA, L. I.
IŠVAŽIUOJA 9 VAL. RYTO — $1.25 Į ABI PUSES
TREČIADIENIAIS:
Į RYE BEACH, N. Y.
IŠVAŽIUOJA 9 VAL. RYTO — $1.25 Į ABI PUSES
TREČIADIENIŲ VAKARAIS:
Mėnesienos Išvažiavimai į Rye Beach, N. Y.
IŠVAŽIUOJA 8 VAL. VAKARE — $1.25 Į ABI PUSES
ŠEŠTADIENIŲ VAKARAIS:
Mėnesienos Išvažiavimai į Rye Beach, N. Y.
IŠVAŽIUOJA 8 IR 9 VAL. VAKARE — $1.25 Į ABI PUSES
Ridgewood Coach Lines, Inc.
71-20 Fresh Pond Road, Brooklyn, N. Y.
Phone, Evergreen 2-1300

SALDUKAS IR PLATZ
994 Madison St., Brooklyn, N. Y.
Tel., GLenmore 5-8733

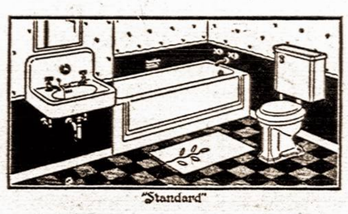

"Standard"

INSTILIATORIAI
PLUMERIAI
Įtaiso šildymo krosnis, Katilus, Vakum valymo siurblius. Mes viską finansuojame pagal valdžios namų paskolos planą.

TEL.: EVERGREEN 8-9770
JUOZAS GARŠVA
—GRABORIUS—
Mano firma gerai atlieka sekančius darbus: išbalsamuoja ir laidoja mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošia nuo paprasčiausių iki prakilniausių. Persamdo automobilius laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir kitiems pasivažinėjimams.
VIRŠUI MINĖTAIS REIKALAIS KREIPKITĖS PAS MANE O BUSIT UŽGANĖDINTI
231 BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y.

"GARSAS" BAKERY
A. Šrupskis, savininkas — Tel. Evergreen 8-7027
PIRMOS RUŠIES LIETUVIŠKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street — Brooklyn, N. Y.
Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius
VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PAŠTU IR EKSPRESU

REIKALINGI NAMŲ DARBININKAI!

Jei Jus ieškote darbo geruose namuose, kurių šeimininkai gali mokėti tinkamas algas, tai kreipkitės į musų ofisą, kur įsitikinsite kiek gerų progų galime Jums nurodyti.
Kaip populiariškiausias pasauly darbo biuras, mes visuomet galime pasigirti geriausių naminių darbų didžiausiu pasirinkimu. Turtingiausieji gyventojai iš geriausių apylinkių yra musų klientai.
Tukstančiai merginų džiaugiasi per mus gautomis geromis vietomis... džiaugsitės ir Jus musų geru patarnavimu... ir GERA ALGA.
Įsitėmykite: PARINKTOS VIETOS... GERIAUSIOS ŠEIMYNOS... GRAŽI APYLINKĖ... AUKŠČIAUSIOS ALGOS.
NEIMAMA MOKESTIS IŠ MERGINŲ UŽ PRIRODIJIMMĄ VIETŲ SU NAKVYNĖMIS
DAUGELIUI GAUTA VIETOS KASDIEN.. ATSIŠAUKITE KASDIEN.
SUSSER
Darbo == Agentura
GARSIAUSIA PASAULY NAMŲ DARBAMS GAUTI
924 Broadway, cor. Myrtle Ave., Brooklyn, New York
Tel: EVergreen 8-6099
ATSKIRAS SKYRIUS VYRŲ DARBAMS